

Korinti a zengât ekap kânok Pauloñâ kulemgum zingip.

Mâsop den.

¹⁻² Anutugât sâtkât Yesu Kristogât Aposolo a Paulo, nâ sot bukuniñâ Sostene, net Korinti kamânân Anutugât kâmut ândie, zengât ekap zi kulemgum pet. Yesu Kristoñâ gâsuzingâm zâkkât sinji hâlâlu ândibigât sâip. Yatâ otzingi kamân dâp Yesugât kâmut, zen Kembu Yesugât kutñâ konsâm mâpâsem ândime, zen sot kânok urâwe.

³ Ibâniñâ Anutu sot Kembu Yesu Kristo, zekâren gâbâ um lumbe sot tânzângoizângoñ zengâren zimbap.

Korinti zengâren den sinji âlipñâ muyagem zeip.

⁴ Zen Yesu Kristo sot pâlâtân utne Anutu zâk tânzângoip. Zorat op ko narâk dâp nâ zengât op Anutu sâiwap sâm dukuman.

⁵ Zen Kristo sot pâlâtân utne sinji âlip sâsânâ sot nângânângâ topñâ topñâ zingâm nanjip.

⁶ Zingâmñâ Kristogât sâm âsak denñâ umziñan ândânâ gâsuiip.

⁷ Oi Kaapumñâ imbanâ zingip nep top top tu-ume. Zen Kembuniñ Yesu Kristo âburem gâbapkât um bâbâlan op mambât ândime.

⁸ Zâknâ Kembuniñâ Yesu Kristo gâbabân mâteñan tosaziñ buñ hâlâlu kinbigât mem kâtikñan kwatzingi ândinetâ narâkziñ âkâbap.

9 Anutu zâk nanᵇâ Kembuniᵇâ Yesu Kristo, zâkkâren târokwapigât diizingipᵇâ dumnâ den ᵇâi mân sâbap.

Korinti a, ziᵇâ kâsâpagowe.

10 Bukurâpnâ, nâ Kembuniᵇâ Yesu Kristo kutᵇangât op girem den sa nâᵇgânek. Zen den top top sâmnâ mân kâsâpagobi. Kâsâpagom kâmut zagât upi, zo buᵇâ. Um nâᵇgânâᵇgâziᵇ mâpotne kânok oi ândibi.

11 Bukurâpnâ, osetziᵇan den kâsâp muyagem ziap. Koloï zâkkât arâᵇᵇâ, zeᵇgâren gâbâ nâmbutᵇâ ziᵇ yatâ sâne nâᵇgâwan.

12 Den itâgât san. Zeᵇgâren gâbâ ᵇâiᵇâ itâ sâmap, “Nâ Paulogât a.” Oi ᵇâiᵇâ sâmap, “Nâ Apologât a.” Oi ᵇâiᵇâ sâmap, “Na Peterogât a.” Oi ᵇâiᵇâ sâmap, “Nâ Kristogât a.”

13 Bâi, dap dap? Kristo pâuksâip mo dap? Paulo nâᵇâ zeᵇgât op poru nagân muwan? Mo Paulo nâgât korân too saᵇgonziᵇgâwe?

14 Kabik ninak too mân saᵇgonziᵇgâwan. Krispo sot Gaio zerâk too saᵇgonzikâwan.

15 Zen itâ sâbegât, “Zâkkât kutᵇandâ lonᵇiᵇniᵇgi too saᵇgonniᵇgâwe.” Yatâ buᵇâ. Yatâ mân nâᵇgâbi.

16 Zi ᵇâi nâᵇga. Setepano arâᵇᵇâ too saᵇgonziᵇgâwan. Nâmbutᵇâ ko mân nâᵇgan.

17 Kristoᵇâ a too saᵇgonziᵇgâbatkât mân sâm nigip. Den siᵇgi âlipᵇâ dâzâᵇgom ândibatkat sâm nigip. Oi Yesu poru nagân moip, zorat den imbanâ buᵇ opapkât a nâmbutᵇâ den kelâkᵇoorâk sâme yatâ sâm kubikᵇâ mân sâman. Nâ siᵇgi âlip den zo bonᵇik sâman.

A um kâtik zinj Yesugât den sinji nângâne yen opmap.

18 A tâmbetagoagonjângât mâtâbân ândie, zen Yesu poru nagân moip, zorat nângâne yen opmap. Oi nen kubikkubik mâtâp ândimenjâ ko nângindâ Anutugâren gâbâ imbanjânootjâ opmap. Sinji âlip, zo sâm kubik mân sâman.

19 Zorat Kembugât ekabân den nâi itâ ziap, “Kembujâ itâ sap, ‘Nâjâ sa a nângânângâziñoot zen kwakpi. Nângânângâziñoot, zengât nângânângâ zo doonjubat.’ ”

20 Zen dap nânge? A nângânângâñoot, zo ikâ? A nâi den nângâm simbitkum sâmap, zo ikâ? A narâk zirat topjâ nângâmap, zo ikâ? Nâ sa nângânek. Anutujâ hân a zengât nângânângâziñ egi yenjâ oip.

21 A zen ziiñâ nângânângâyân Anutugât topjâ iknam kwagawe. Wangât, zen yatâ upigât Anutujâ kânñan nângâm kubigi zeip, zorat. Den sinji âlipjâ dâzângomen. Um kâtik a, zen zorat nângâne yen opmap. Ka Aposolo a, nen den zorat nângindâ bon opmap. Oi nen den sinji zo sâindâ a nâmbutjâ zinjâ nângâm Kembugât sinji upme. Zo Anutujâ kânñan nângi zeipkât yatâ âsagemap.

22 Yuda a um kâtik ândime, zen kulem top top iknam sâme. Grik a, zen ko hân a zengât nângânângâ den zo nângânam kâtigime.

23 Nen ko Yesu poru nagân kuwe, zorat den sâindâ Yuda a zinj nângâne kwakmak opmap. Oi Grik a sot hân nâin gokjâ, zinjâ den zo nângâne den yenjâ opmap.

24 Ka a nâmbutnâ Kembunâ gâsuningip, Yuda a sot hân nâin gok ârândân, nen Kristogât nângâm itâ sâmen, “Anutugât imbanâ sot nângânângânâ zemnângap.”

25 Um kâtik a, zen Anutugât nângânângâ den nângâne yen opmap. Ka Anutugât nângânângâ, zorân a zenngât nângânângâ wâlap. Oi a zen Anutugât den nângâne lolot uap. Ka Anutugât den, zorânâ ko a zenngât imbanâ wâlap.

*A zâizâin zinjâ ko bituk, a giginâ zinjâ ko donbep
Kembugât sinji upme.*

26 Bukurâpnâ, A ikâ zorân Anutunâ diiningip? Zo ek nângâne. Osetniñan a nângânângâzin patâ donbep bunâ. A kutâ donbep bunâ.

27 A mâteziñan a giginâ ândimen, nen Anutunâ diiningâm a nângânângâziñoot zo añun kwatziñgâmap. A um kâtik ândime, zen nângânângâziñangât nângâne añun upapkât yatâ oip. A zenngât mâteziñan a giginâ sot lolot ândimen, nen Anutunâ diiningâmñâ a imbanâziñoot añun kwatziñgâmap.

28 A mâteziñan bâbâ lolot ândimen sot a yennâ ândimen, nen Anutunâ diiningâmmap. Oi a zâizâin upme, zenngât imbanâzin koi yen upme.

29 Zo hân a nen Anutugât mâteñan sâk mâme upemgât yatâ opmap.

30 Korinti a zen Yesu Kristo sot pâlâtân ut-netâ Anutunâ ândiândi unaknâ zingip. Anutunâ kembuniñâ Yesu Kristo kwânângip, zo nenngât nângânângâ sot tosanin gulipkukun a sot um salek muyageniñgâniñgân sot nenngât suupniñâ mimiñâ a kwânângip.

³¹ Zorat Kembugât ekabân den kulem n̄ai itâ ziap,
 “Nâi zâk sâtâre den sâbâ sâm Kembuñâ oip, zorat sâbap.”

2

Paulo zâk sâm kubikkubik den mân sâmâip.

¹ Bukurâpnâ, nâ zengâren gamñâ Anutugât den sapsun dâzângowan. Zo sâm kubikkubik den sot a zengât nângânângâ den mân dâzângowan.

² Nâ itâ nângâm kâtigem zengâren gâwan. Yesu Kristo poru nagân kuwe, zâkkât denâk sapsun zingâbat.

³ Oi nâ zen sot tap imbanjâ buñ, kengât op ândiwan.

⁴ Oi sinji âlip sâsân, zo nângânângâ pâtâ sâm kubikñâ mân sâwan. Buñâ. Kaapumñâ tânnogi sinji âlip sa imbanjâ muyagezingi igâwe.

⁵ Den sâwan, zo a zengât nângânângâ patâ den yatâ buñâ. Zen a zengât nângânângâ den zorat nângâne bon opapkât yatâ orâwan. Anutugât imbanjâ zengâren muyagei ekñâ nângâne bon upapkât yatâ orâwan. Zen Kembugâren nângâm pâlâtân kwâkñangâbigât yatâ orâwen.

Anutunjâ nângânângâ bonñâ niñgâmap.

⁶ A Anutunjâ kubikzingi nângânângâziñoot ândime, zen Kembugât nângânângâ den bonñâ dâzângomen. Ka den dâzângomen, zo um kâtik a zengât mo hân a kutâ zengât nângânângâ yenñâ buñâ. Hângât a kutâ nângânângâziñangât bonñâ mân muyagem mârum buñ utname.

⁷ Nen ko den Anutugât nângânângâyân tik zem gâip, zo sâmbemgât sinji neule âsaknâ minatkât Anutuñâ mâruman, hân mân muyageibân den zo sâmbâtân oip.

⁸ Hân a kutâ, zen aksik den zo mân nângâwe. Zen den zo nângâm sâi ko Kembu, âsaknâ mariñâ poruyân mân kumbe.

⁹ Zorat Kembangât ekabân den nâi itâ kulemgune ziap,

“Anutu umziñandâ gâsume, zengât sinji Anutuñâ kut nâi nâi kubigip. Kut nâi nâi zo a senñâ mân igiknâ sot kindapnâ mân nângânângân sot a umziñan zo mân nângâwe.”

A Kaapum sot ândim sinji âlip nângâne bon upap.

¹⁰ Nen ko Anutuñâ sâi Kaapumñâ den Anutugât umñan ziap, zo sapsun niñgip. Kaapum zâk den Anutugât umñan tik zemap, zo aksik nângâmmap.

¹¹ A nâiñâ bukunangât nângânângâ zo dap yatin nângâbap? Um mariñandik zo nângâbap. Zo yatik a nâiñâ Anutugât nângânângâ zo mân nângâmmap. Anutugât Kaapumñâ ziknik zo nângâmmap.

¹² Oi Kaapum miwen, zo hânân gâbâ bunâ. Anutu, zikñan gâbâ Kaapum zo miwen. Anutuñâ kut nâi nâi nengât sinji sâip, zo nângânatkât Kaapumñâ niñgip.

¹³ Anutuñâ Kaapumñâ niñgip. Zorat den Anutugât umñan ziap, zo sâmen. Zo a zengât nângânângâyân mân sâmen. Bunâ. Kaapumñâ

den umniḡan p̄ai s̄amen. Kaapumḡa den umniḡan p̄ai s̄ainḡa Kaapum sot ândime, zen dinniḡa zo n̄anḡame.

¹⁴ Ka a um k̄atik ândime, Kaapumziḡ buḡ ândime, zen Kaapumḡat den sot imbanḡa, zo umziḡan mân mem ândie. A yatâ zo, ziḡ den zorat n̄anḡane yen opmap. Zen dap yatâ n̄anḡabe? Den zo Kaapumziḡoot ziḡjik n̄anḡame.

¹⁵ A Kaapum sot ândime, zen kut ḡai ḡai zorat topḡa n̄anḡam s̄al̄apkume. Oi a Kaapumziḡa buḡ ândime, zen kut ḡai ḡai zorat topḡa sot a Kaapum sot ândimen, nenḡat topḡa mân n̄anḡame.

¹⁶ Kembuḡat ekabân den ḡai itâ ziap,
 “Kembuḡat umḡan den ziap, zo ḡainḡa n̄anḡipḡa âlip den ḡai dukubap? Yatâ Buḡa.”

Nen ko Kaapumḡa Kristoḡat n̄anḡan̄anḡa den zo niḡi mem ândimen. Mem ândimḡa kut ḡai ḡai zorat topḡa n̄anḡam kubikmen.

3

Korinti a ziḡ siḡi âlibân katep zenḡat holi yatâ op ândiwe.

¹ Bukurâpnâ, nâ zenḡaren gam a kaapumziḡoot, zo dabângen dâz̄anḡobam? A kaapumziḡ buḡ, zo dâz̄anḡobam. Zen siḡi âlibân katep mâik yatâ ândie

² Katep mâik zen nalem k̄atik mân nem namâk nime. Zen nalem k̄atik dap op nimbe? Oi narâk ziren Korinti a zen katep mâik yatâ siḡi âlipkât nalem k̄atik nimbiḡat dâp mân ue.

³ Zen um kâtik. A kaapumziñ buñâ yatâ op ândie. Zengâren den sârek sot kâsâp sot um kâlak muyagei a kaapumziñ buñâ yatâ op ândie.

⁴ Zen itâ sâme, “Nâ Paulogât a.” Nâmbutñâ ziñ sâme, “Nâ Apologât a.” A yatâ sâme, zen um sânjiñanğât mâtâbân ândime.

⁵ Apolo, zâk ñâi? Paulo, nâ ñâi? Net kore añâ Kembangât den dâzânğoitâ nânğâm pâlâtân kwâkñanğawe. Kembuñâ nep diñ sâm nikip yatigâk tuuwet.

⁶ Den sumbuñâ ñâi sa nânğânek. Nâ nep kârâm kâmirâwan. Apolo zâk nep galem op hibuk pitip. Kembuñâ ko mäsop mei bonñâ muyageip.

⁷ Kârâm kâmirâwan sot hibuk pitip, nekât bonñâ mân sâbi. Mäsop mei bonñâ muyagemap, Anutu, zâkkârâk sâbi.

⁸ Kârâm kâmirâwan sot hibuk pitâmap, nepnik kânok. Oi zorat sânğânñâ mia zâk yatik mimbap.

⁹ Net Anutugât berân mâme a. Zen ko Anutugât sin kâlam yatâ. Zen Anutugât namâ.

Kârâpñâ nepkât topñâ sâm muyagibap.

¹⁰ Zen Anutugât namâ yatâ oi Anutuñâ nep sâm nigip dâp nâ mirâ tuutuun a op kunkun kâtik pa giarip. Oi a nâmbutñâ ziñ kunkun kwâkñan târokwap tuume. A yatâ zorân nânğâmñik tuubi.

¹¹ Kunkun giarip, kinzap, zorat kutñâ Yesu Kristo. Zo sâmbum pam ñâi pâi geibap, zorat dâp mân taap.

¹² Oi kunkun zorat kwâkñan a ñâiñâ goide kât mo siliwa mo kât ñâi âlipñâ, sânğân patâ mo nak, ogep mo um târokwap tuubap zo ko mirâ tuutuunñâ zorat topñâ muyagibap.

13 Narâk patin zorat topnâ muyagibap. Narâk zoren kârâp patâ âbângum simbap. Oi kârâp zorân sem nep zikņik zikņik tuuwe, zorat top sâm muyagibap.

14 Kârâpnâ a nâigât nep tuutuun zo mân sei sângân mimbap.

15 Ka a nâigât nep tuutuun, zo kârâpnâ sei sângân buņ upap. Oi zikņâ ko mân tâmbetkubap. Kârâbân gâbâ mâkâm gâbap yatâ upap.

A mân sâm âlip kwatziņgâbi.

16 Nen Anutugât tirik namâ. Anutugât Kaa-pumņâ umniņan tâtat mâme opmap. Zo nânge mo buņâ?

17 A nâi, zâk Anutugât namâ kiom tuubap zo ko Anutuņâ a zo yatik kiom miņanğâbap. Anutugât tirik namâ, zo hâlâlu sâsân. Oi namâ zo, zen.

18 Zen umziņ mân kâitkubi. Zeņgâren gâbâ nâi zâk hân a zeņgât nânğânânğâ zorat nânği zâibapkât op girem uan. A zo yatâ, zorân nânğânânğâ zo birâm hân a mâteziņan kwakmak yatâ oi âlip upap. Zâk nânğânânğâ yennâ zo biri Anutuņâ zâkkât nânği nânğânânğâ bonņoot upap.

19 Hân a zeņgât nânğânânğâ zorat Anutuņâ nânği bon buņ opmap. Kembangât ekabân den kulem nâi itâ ziap,

“A nânğânânğâziņanğât nânğâne zâizâiņ opmap, zen Anutugât arâpnâ kâitzânğonam orot mâme upme. Ka Anutuņâ topziņ nânği bâliņ oi kâbakņeziņğâmap.”

20 Oi den nâi itâ ziap;

“Kembu zâk a nânğânânğâziņ patâ zeņgât den nânği yen, bon buņ opmap.”

²¹ Zorat zen hân a nenġât nânġânânġâ mo imbanġâ zorat nânġâm um zâizâiņ mân upi. Nâ Paulogât a mo nâ Peterogât a sâme, zen ziinġânġât nânġâne zâizâiņ oi yatâ mân upi. Zi den zorat torenġâ sa nânġâneġ. Kut nġâi nġâi aksik zo zenġât siņġi.

²² Paulo sot Apolo, Petero, nen zenġât siņġi. Oi hânân kut nġâi nġâi mumuņâ sot ândiândiņâ, zo zenġât siņġi. Itârâņ ziap sot ġâtâm muyagibap aksik, zo zenġât siņġi.

²³ Zen ko Kristogât siņġi ândie. Oi Kristo zâk Anutugât siņġi. Zorat zen Kristo sot Kembugât siņġi ândie, zorarâk sâtâre upi. A zenġât nânġâne zâizâiņ mân upap.

4

Kembuņâ nep a zenġât topziņ sâm muyagibap.

¹ Zen nenġât itâ nânġâbi. Kristogât nep a sot Anutugât den tik zem ġâip, zorat galem a.

² Oi galem a nen dâņ galem op ândinatġât sâsâņ. Zorat op ko yatâ op ândeindâ dâp upap.

³ Oi zi ninanġât sâbâ. A minduminduyân nġâiņâ nânġât den sâme oi ko zorat nânġa yenġâ opmap. Oi ninak topnâ âlip mân sâman.

⁴ Nâ ninanġât nânġâm tosanâ mân nânġan, zorat nâ tosanâ buņ ândian mân sâbat. Topnâ sâbap, zo Kembu kânokġâ ândiap. Zâkġâ tosa ek nânġâmap.

⁵ Zen ko ayâk, zorat topnâ muyagibigât kek mân sâbi. Kembu zikġak gamġâ kut nġâi nġâi tik ziap, zo mem kâkġan pâmabap. Oi umniņan kut nġâi nġâi tik ziap, zo aksik âsagem nanġâbap. Oi Anutuņâ a

aksik holizinj ekmap, zâknâ a zinjiri holizinj âlip oi ko sârn âlip kwatziŋgâbap.

Korinti a zen zâizâinj urâwe.

⁶ Bukurâpnâ, zen Kembugât den mân walâbi. Ziŋâ hân a nen mem zâi kwap, mem gei kwap mân otniŋgabi. Zâizâinj man upi. Nâ den san, zo Apolo sot nâ, niikŋan kwap san. Zen nekât topnik ek nâŋgâm kwâkâbigât san. Net Anutugât berân mâme ayâk.

⁷ Zâizâinj upme, zengât sâbâ. Gâ a nâinjâ a patâ upan sârn, sârn gigip? Nâŋgânâŋgâ den zemgigap, zo gikak muyagein mo nâinjâ mem gigip?

⁸ Nâinjâ gigip oi ko wangât gikâ sâkkâ mem zâi pâmat? Zen zâizâinj op ziiŋangât itâ nâŋgâme? “Ungât gom sambe nenġâren piksâm ziap. Nen mârum sikumniŋoot urâwen.” Oi zen itâ sâme, “Nen Paulo buŋâ a kutâ op ândien.” Zen topziŋâ yatâ nâŋgâme? Perâkŋak, zen a kutâ op sâi ko diiniŋgâne zengâren târokwap a kutâ upem. Zo yatâ âsagei sâi ko umâlep opam. Zen ziiŋangât nâŋgâne zâizâinj opmap. Ka nâ ko zâizâinj mân opman.

⁹ Aposolo nenġât itâ nâŋgan. Aposolo a nen gigiŋâ ândien. Anutuŋâ sâi Aposolo a nen kâmbangât siŋgi yatâ op ândien. A aksik patâ, sumbem a sot hân a zengât mâteziŋan a ziŋ nâŋgom kut nâi nâi otniŋgâne niŋgitme.

¹⁰ Nen Kristogât opŋâ a kwakmak yatâ urâwen. Zen ko Kristogâren târokwap nâŋgânâŋgâziŋ patâ yatâ urâwe? Nen lolotŋâ. Zen ko kâtikŋâ? Um kâtik a ziŋ zen sârn âlip kwatziŋgâme? Nen ko sârn bâliŋ kwatniŋgâme.

11 Nen too nalemgât mom ândiwennâ ândim gen. Hâmbâ alâknâ mem ândimen. A ziņ nângom moliniņgâme. Mirâ buņ ândiwennâ ândim gen.

12 Betņâ sâknam nep tuumen. A zen sâm bâliņ kwatniņgâne nen den âlipņâ dâzâņgomen. Lan otniņgânetâ nen hâuņâ mân otziņgâmen.

13 Sâm bâliņ kwatniņgânetâ nen buku orotņangât den dâzâņgomen. Nen a doņbep zeņgâren gâbâ iisak alâ gwapgwap yatâ otniņgâne ândiwennâ ândim gen.

Paulo zâk siņgi âlibân Korinti a zeņgât ibâziņ oip.

14 Zen aņun upigât den zi mân kulemgum ziņgan. Nan bârarâpņâ girem den dâzâņgobam ekap zi kulemgum ziņgan.

15 Kristogât berân mâme a kâmut zeņgâren ândie. Ka siņgi âlibân ibâ doņbep buņâ. Nâ kândom Yesu Kristogât den siņgi âlip dâzâņgom nâ kânok ibâziņ orâwan.

16 Zorat nâgât mâtâp zo lân ândibigât kindap pârõņ den dâzâņgua nâņgâne.

17 Zen nâgât mâtâp lân ândibigât Timoteo sâņgongua zeņgâren gaap. Timoteo zâk Kambu sot pâlâtâņ opņâ ninâ nannâ âlip yatâ op ândei umnâ zâkkâren kinmap. Zâk sâņgungua zeņgâren gam nâ Kristo sot pâlâtâņ op orot mâmenangât siņgi den, zorat sapsum ziņgi nâņgâbi. Yesugât kâmut kamân dâp ândie, zen nâgât mâtâp zo yatik lân ândibigât dâzâņgoman.

18 Korinti zeņgâren a nâmbutņandâ zâizâiņ op nâgât itâ sâme, "Paulo zâk mân gâbap."

¹⁹ Nâ ko Kembuñâ nângânigi narâk mân kêrep oi kek gâbat. Zengâren gamñâ a zâizâinj op den sâme, zengât topziñ ikpat. Dinziñâ zorat mân sâm imbanâziñangât topñâ ikpat.

²⁰ Anutugât um topñan ândiândinj, zo denân mo denâk buñâ. Zo Kembugât imbanâñan kâtigem ândiândinj.

²¹ Oi mäsikâziñga zen sânek. Nâ kâmbam mem gâbatkât se? Mo buku opñâ lumbenâ op gâbatkât se?

5

Korinti zengâren bâliñâ muyagem zeip.

¹ Zengât singi den itâ sâne nângâman. Zengâren lañ mâman ñâi ândiap. Oi lañ mâman bâliñâ zo a um kâtik zengâren mân muyagemap. A ñâiñâ ibânangât ambinñoot ândimap, zorat san.

² Zo yatâ muyagem zeï zen dap op zorat mân nângânângâ op tok zâizâinj op ândie? Zo mân orotñâ. Zen zorat umbâlâ opñâ anâ bâliñâ oip, zo osetziñan mân tâpapkât molinetâ ari dâp upap.

³ Nâ sâknâ ko kêrebân ândian. Umnâ ko zen sot tapñâ yatâ, a bâliñâ oip zo, zâkkât den itâ sâm kwâkâwan.

⁴ Zen Kembu Yesugât korân mindunetâ umnâ zen sot tâi Kembu Yesugât imbanâñan kâtiginat.

⁵ A zo um dâpñâ kubikkubik opñâ Kembu gâbâbân âlip upapkât Satangât bikñan pâindâ um sâkñangât âkñâle bâliñâ zorânj tâmbetkubap.

Kut ñâi ñâi kâlakñâ zo birâm samñâ mem ândibi.

⁶ Bâliṅâ yatâ zo osetziṅan zei mân nâṅgânâṅgâ op zâizâiṅ utne nâṅga mân dâp uap. Zuu usiṅandâ nale mân giari une kâlak op nanṅâmap. Zo nâṅge.

⁷ Zorat kâlak zo birâm kubik pam om nimbi. Kristo zâk zeṅgât kâlakziṅâ betziṅan meip, zorat kâlak buṅ ândibi. Mârum Yuda a ziṅ Pasowa kendon tâtnam râma ṅâi kuwe. Oi zo yatik neṅgât Pasowa râma kuwe, zo Kristo.

⁸ Nen kâlak birâm tâtnatkât moip. Zorat um kâlak sot bâliṅâ zorat kâlakṅâ birâm kut ṅâi ṅâi salek sot târârakṅâ zo mem ândinat.

⁹ Nâ mârum ekap ṅâi itâ kulemgum ziṅgâwan. Zen laṅ mâman a ambân zen sot nale mân kânok ninṅ sot tâtat mâme mân upi.

¹⁰ Den parâwan, zo um kâtik zeṅgât mân sâwan. Um kâtik a zen laṅ ândime. A zeṅgât kut ṅâi ṅâi âkṅâle op kâmbu upme. A lopio hurat kwap ândime. A um kâtik yatâ zo birâziṅgâbigât mân sâwan. Zen a yatâ zo dap yatâ zâmbam nanṅâbi. Zen hân birâm sumbemân zâim zâmbanbi, zorik.

¹¹ Nâ itâ zorat kulemgum ziṅgâwan. Nâiṅâ Yesugât kâmurân ândim bâliṅ mem ândiap, mo a ṅâigât kut ṅâi ṅâi âkṅâle op laṅ memap mo den bâliṅ sâm ândimap, mo lopio hurat kwâpmap, mo too kâtik nem um gulip opmap, mo kâmbu opmap. Kembugât kâmurân a bâliṅâ zo yatâ mem ândie, zen zot tâtat mâme mân upi. Oi nale mân ârândâṅ mân nimbi.

¹² Yesugât kâmut âkṅan ândie, zeṅgât den mân sâm kubikziṅgâbat. A Yesugât kâmurân ândie, zeṅgât tosaṅgât den sâm kubikziṅgânetâ dâp upap.

¹³ A âkṅan ândie, zeṅgât tosaṅgât den hâuṅâ

zo Anutuñâ sâbap. Zen ko bâliñ mâme a zo zengât osetziñan gâbâ diim âi âkñan pambi. Zâk osetziñan mân ândibap.

6

Den muyagei ziñak mân sâm kwâkâwe.

¹ Zengâren gokñandâ ñaiñâ bukuñangât kuk den mem ândibap, oi den zo Yesugât kâmut a sâtñâ zengâren mân sâm um kâtik a patâ zâkkâren sâbap? Zen zorat dap nâñge? Zo âlipñâ orotñâ?

² Yesugât kâmut a nen ñâran a um kâtik zengât den sâm kwâkânat. Zo nâñge? Oi zi Yesugât kâmurân gok zengâren den mâik ñai muyagei ziñak mindumindu op sâm mân kwâkâbi mo?

³ Ñâran nen sumbem a zengât den sâm kwâkânâman mân kwaknat. Zo nâñge?

⁴ Hânân narâk ziren den muyagei âlip sâm kwâkânat. Zorat wangât kut ñai yenñangât den muyagei a um kâtikziñ zengâren mem âinetâ sâm kwâkâme.

⁵ Zen den zo nângâm añun upigât dâzâñguan. Zen dap nâñge? Zengâren a nângânâñgânoot ñai mân ândiap? Zengâren den ñai muyagei zâkkâren mem âine sâm kubikpap.

⁶ Nângânâñgânâ zo yatâ ziap. Zen ko yatâ mân upme. Buñâ. Yesugât kâmurân gokñâ ñaiñâ buku ñai sot den muyagei a um kâtik zengâren mem âine sâm kwâkâme.

⁷ Zengâren den âsagemap, zorâñ siñgi âlipkât kâwali koi gemap. Mâtâp ñai, zorat sa nângâne. A ñaiñâ kulem bâliñâ otgigi denân mân pam tosanâ birâñangâna yen zimbap. Tosa muyagei

um kâtik a zengâren mân pâmaban. Nâ zorat nânga mâtâp âlip nâi uap. Zen wangât yatâ mân upme.

⁸ Zen ziınak bâliñâ op bukurâpziıngât kut nâi nâi betziınan mime. Zo nâin goknâ buñâ, Yesugât kâmurân gok. Bukurâpziıñ zen sot ârândân upme.

⁹⁻¹⁰ Den zi nângâm biraıñbi. Bâliñ mâme a ambân zen Anutugât um topıñan mân ândibi. Zen umziıñ mân kâitkunek. Laıñ mâman a sot kware suıça mem ândiândiıñ. Ambân mem birâ sot bâliıñ upme, Kâmbu orot sot sikumgât âkñâlime, Too kâtik nem um gulip upme, A den bâliıñ sâme sot kâmbam ku. A yatâ zorâñ Anutugât um topıñan mân bagibi.

¹¹ Oi zengâren gâbâ a nâmbutıñâ ziıñ yatâ op ândiwe. Ka zen Kembuıñâ umziıñ saıgorip. Kembuıñâ um hâlâlu minziıngip sot tosa buıñ minziıngip. Zo Kembu Yesu Kristogât kot mem ândie sot Anutuniıngât Kaapum sot ândie, zorat yatâ otziıngip.

Bâliıngât girem den.

¹² A nâmbutıñâ ziıñ itâ sâme, “Kut nâi nâi, zo orotıñik ziap.” Ka nâñâ sa nângânek. Kut nâi nâi nâmbut orotıñâ zorâñâ mân betniınan memap. Kut nâi nâi, zo orotıñik ziap, Ka zobâ nâiıñâ kembu otnibâ sâi zâkkât kore mân upat.

¹³ Nalem, zo tep kâmbogât sıñgi. Oi tep kâmbu, zo nalemgât sıñgi. Bet Anutunâ sâi nalem sot tep kâmbu zo ârândân buıñ upabot. Sâkniıñ zo mâtâp ambân zen sot ândiândiıñ mo ambân nâmbutıñâ zen sot laıñ ândiândiıngât sıñgi buñâ. Zo Kembugât sıñgi. Kembu zâk sâkkât mariıñâ op ândiap.

14 Anutuñâ Kembu Yesu mumuñan gâbâ mângei zaarip. Zo yatik imbañandâ mânginiñgâbap.

15 Nângâm birañbi. Kembugât kâmut nen Kristogât sâk bonñâ op ândien. Kristo zâk kâukniñ ândiap. Oi nen kiñ bikñâ yatâ op ândien. Oi zen dap nânge? Kristo sot pâlâtân op ândien, neñgâren gâbâ ñâiñâ âi mâtâp ambân sot pâlâtân op ândei dâp upap? Buñ kâtikñâ.

16 Zen itâ nângâm birañbi. “A ñâiñâ ambân lañ mâman ñâi sot pâlâtân oitâ zet sâk kânok upabot.” Zorat Kembugât ekabân den ñâi itâ ziap, “Zet zagâtñâ kânok op ândibabot.”

17 Nen âlip nângen. Ñâi zâk Kembu sot pâlâtân oi um dâpziñâ kânok upabot.

18 Zen lañ mâman ambân zo kândâtzângobi. A ñâiñâ bâliñâ nâmbutñâ upap, zorân sâkñâ mân tâmbetkubap. Ka ñâi zâk zik ambin birâm ñâi sot ândibap, zâk zikñâ sâkñâ tâmbetagobap.

19 Zen zitâ nângâme? Tirik Kaapumñâ umziñan tâtat mâme opmap. Zorat sâkziñ zo Tirik Kaapumgât namâ. Zâk zeñgât um sâkziñan ândibapkât Anutuñâ sângongoi geip. Zen sâkziñangât mariñâ buñâ.

20 Kembuñâ mârum sângânziñ mei zâkkât siñgi urâwe, ândie. Zorat zen sâkziñâ târârak galem op ândine a nâmbutñâ ziñâ ziñgitñâ Anutu sâm âlip kwâkñangâbi.

7

Ap ambin zeñgât den.

1 Zen ekap kulemgum nim mäsikâniwe, zorat hâuñâ sa nânğânek. Nâ itâ nânğan. A ñâiñâ ambân mân mem yen ândei sâi ko âlip opap.

2 Ka bâliñanğât mäsımäsikâ gâi bâliñ upegât anâ ambân mem zâk sot pâlâtân op ândibap.

3 Oi agât sâkñâ ambin mân anğân kârânanğâbap. Oi ambân zâk yatik sâkñâ apñâ mân anğân kârânanğâbap.

4 Ambân zâk sâkñanğât mariñâ zikñik mân ândiap. Zo apñanğât sinji. Oi apñâ zo yatik sâkñanğât mariñâ zikñik mân ândiap. Zo ambinñanğât sinji.

5 Zorat ap ambin zen sâkziñ mân anğân kârâyanğâbi. Yen ninâu sâm ândim den saam yatâ utne dâp upap. Satanğât mäsımäsikâyân loribegât narâk pânkânogâk yatâ ândibi.

6 A ambân miangâbigât op san, zo sâm kâtigemñâ mân san.

7 Anutuñâ imbanâ nigî ambân mân mem yen ândian. Nâ ândian, yatik ândibigât otnigap. Ka Anutuñâ imbanâ ñâi zikñik zikñik niñğâmap. Nen dâbâk buñâ, ñâi itâ, ñâi yatâ. Zorat a ambân âlip miangâbigât san.

8 A ambân sigan sot malâ, zenğât itâ san. Zen nâ yatâ op yen ândine âlip upap.

9 Ka zen umziñan âkñâlezinândâ diiziñgi bâliñan bagim tâmbetagobegât op miangâm ândibi.

10 Ap ambin zenğât den sa nânğânek. Den zi nâgât buñâ. Kembugât den. Zenğâren gâbâ ambân ñâiñâ apñâ mân birâbap.

11 Oi ambinḡandâ aḡḡâ mârum birip oi ko a buḡâ, yen ândibap mo dum aḡḡoot miaḡḡâm ândibabot. Oi yatik a ḡâiḡâ ambinḡâ mân birâbap.

12 Nâmbutḡâ zenḡât den zi sa nâḡḡânek. Kembuḡât den buḡâ. Zi ninâ den uap. Kembuḡât kâmurân a ḡâi âmbinḡâ um kâtik ândibap, oi ambân zorâḡ zâk sot ândibat sâi mân birâbap.

13 Mo Yesuḡât kâmurân gokḡâ ambân ḡâi zâkkât aḡḡâ um kâtik ândibap, oi a zorâḡ zâk sot ândibat sâi mân birâbap.

14 A um kâtik zo ambinḡâ Kembuḡât siḡḡi, zâkkât mâsop zorâḡ zâkkâren arip. Oi um kâtik ambân zo aḡḡâ Kembuḡât siḡḡi, zâkkât mâsop zorâḡ zâkkâren arip. Oi yatigâk murarâpziḡ Kembuḡât siḡḡi op ândibi. Zo buḡ sâi um kâtik ândibe.

15 Um kâtik a mo ambân ḡâiḡâ birâbam sâi mân aḡḡân kârâḡḡâḡâbi. Zorat pâke mân ziap. Anutuḡâ lumbenḡan ândibigât diiziḡḡip.

16 Ambân, ḡâ apkâ Kembuḡât mâtâbân diina ḡâbap mo buḡâ? Zo nâḡḡat?

A, ḡâ ambingâ Kembuḡât mâtâbân diina ḡâbap mo buḡâ? Zo nâḡḡat?

17 Zen zikḡḡik zikḡḡik kinkin zoren mo zoren kine Kembuḡâ ândiândi muyageziḡḡip sot nep sâm ziḡḡip, zo yatik siḡḡi âlibân ândibi. Nâ den zo Yesuḡât kâmut kamân dâp dâzâḡḡoman.

18 Zenḡâren ḡâi zâk kwabâ kwâkḡḡâḡâne ândei Kembuḡâ diiḡḡḡip, zâk mân birâbap. Oi a ḡâi zâk kwabâ mân kwâkḡḡâḡâne ândei Kembuḡâ diiḡḡḡip, zâk kwabâ kwâkḡḡâḡâbigât mân sâbap.

19 Kwabâ kwatziŋgâwe mo kwabâ mân kwatziŋgâwe, zorat nâŋgâne bon mân upap. Anutugât den luluj, zorâŋ bonŋâ uap.

20 Nâi zâk kinkinŋâ zoren mo zoren kiri Kembuŋâ diigip, kinkinŋanâk zo kinbap.

21 Gâ kore mâman a ândina Kembuŋâ diigigipkât nâŋgâm kwâkâ mân upan. Olanŋinâ sâne mân kwâkâban.

22 Nâi zâk kore a op ândei Kembuŋâ bâliŋanŋât tâgân gâbâ olanŋanŋi Kembuŋât a bonŋâ op ândibap. Nâi zâk a bonŋâ ândei Kembuŋâ gâsui Kristogât kore a op ândibap.

23 Kembu zâk sâŋgânziŋ meipkât zâkkât kore a op ândie. Zorat a ŋaiŋâ kembu otziŋgâbâ sâi mân nâŋgâbi.

24 Bukurâpnâ, ŋai zâk kinŋâ ŋiŋi âlip nâŋgip, teŋgâ zorenâk narâk ziren kinŋâ Anutu sot pâlâtâŋ upap.

A ambân sigan, zeŋgât den.

25 A ambân sigan, zeŋgât den sa nâŋgânek. Zi Kembuŋât den buŋâ. Kembuŋâ tânnogi ŋiŋi âlip mem ândimanŋâ ninâ nâŋgânâŋgâyân den zi dâzânŋua nâŋgânek.

26 Narâk zi mâte uap, zoren sâknam patâ muyagibapkât a ŋai zâk ambân buŋ ândibat sâm âlip upap.

27 Ka ambân mein oi ko mân birâban. Ambân mân sâm giwe oi ko ambânŋât mân sâban.

28 Gâ ambân mimbâ sâm mena mân bâliŋ upap. Oi ambân sigan ŋaiŋâ a ŋai mei mân bâliŋ upap. Ka mianŋgâbi, zen sâkkât nep tuum sâknam

nângâbi. Nâ zorat nângâm itâ san. Zen yen sigan ândine âlip upap.

²⁹ Bukurâpnâ den zi sa nângânek. Yesu takâbapkât narâk pânkânok uap. Zorat a ambirâpziņoot ândimeņâ ândinetâ ambirâpziņ buņ yatâ upap.

³⁰ Oi umbâlâ op isem ândimeņâ ândine umbâlâ buņâ yatâ upap. Oi sâtâre op ândimeņâ ândine sâtâre buņ yatâ upap. Oi kut nâi nâi kwâlâmeņâ ândine sikum buņ yatâ upap.

³¹ Oi kut nâi nâi aņgâgwanğâ upmeņâ ândinetâ yen ândime yatâ upap. Hângât kulem zi ek nângâme, zo buņ upap. Yesu takâbapkât narâk pânkânok uap, zorat den zo san.

³² Zen hânân ândim kut nâi yenņanğât mân nângâm kwâkâm ândibigât san. A, ambân buņandâ Kembugât denâk nângâm ândimâp. Kembuņâ zâkkât nâņgi âlip upapkât nângâmâp.

³³ Ka a ambinņootņâ ko sâkkât kut nâi nâi zorat nângâmâp. Oi ambinņandâ zâkkât nâņgi âlip upapkât nângâmâp.

³⁴ A yatâ zo sâkkat kut nâi nâi sot Kembugât nepkât nângâm um zagât opmâp. Ambân sigân zen Kembugât nepkârâk nângâme. Oi um sâkziņâ Kembugât siņgi upapkât nângâme. Oi ambân a sotņâ sâkkât kut nâi nâi zorat nângâm ândibap. Apņandâ zâkkât nâņgi âlip upapkât nângâbap. Ambân zo yatâ zorâņ sâkkât kut nâi nâi sot Kembugât nepkât nângâm um zagât opmâp.

³⁵ Zen âlipņâ ândim kwâtâtibigât den zi dâzâņguan. Mâtâp pâke kwatziņğâm mân san.

Um nângânângâziņ zo Kembangâren pane ze i ândibigât otnigi yatâ san.

³⁶ Oi a nâi zâk bârâtņâ a mimiņangât dâp oi angân kârâbâ sâm upap. Oi bet nâņgi mân dâp oi ayân pâmâ sâm pâi mân bâliņ upap.

³⁷ Nâi zâk umņandâ itâ nâņgâbap, “Bârâtņâ yen ândibap.” Yatâ sâm um zagât mân upap. Yatâ sâm kâtigei dâp upap.

³⁸ Zorat itâ sa nâņgânek. Nâi zâk bârâtņâ ayân pâi âlip upap. Ka a nâi zâk sâi bârâtņâ yen ândei âlip nâi upap.

Malâ zengât den.

³⁹ Ambân nâi zâk apņâ ândei mân birâm ândibap. Apņâ moi ko a nâi mimbâ sâm âlip mimbap. A zo Kembangât a ândiap oi ko âlip miangâbabot.

⁴⁰ Ka ambân zorâņ apņâ buņ yen ândibat sâm yen ândibap. Zorat nâņga âlip upap. Zo yatâ nâņgan. Oi den zo ninâ umgârâk buņâ. Anutugât Kaapumņâ nâņgânâņgânâ zo nigî san.

8

Lopiogât sinġi nalem, zorat den.

¹ Lopiogât sinġi sii nalem, zorat sâbâ. Korinti a zen itâ nâņgâme, “Nen aksik top nâņgânâņgâniņoot ândien.” Ka nâ itâ sa nâņgânek. Top nâņgânâņgâ zorâņ zâizâiņ muyagemap. Oi zen mân zâizâiņ upigât otnigap. Buku op ândiândiņ zo ko berân miangâm âlip ândibi.

² Nâi zâk buku orot mân op ândimņâ Anutugât topņâ nâņgâm kwâtâtian sâmap, zâkkât itâ sânat,

“Zâk mân nângâm kwâtâtiap. Nângânângâ bonnâ mân zemņângap.

³ Nâi zâk umņandâ Anutu gâsubap, zâk Anutuņâ buku okņangâbap.”

⁴ Lopiogât siņgi sii nalem, zorat itâ nângâmen, “Lopio zâk bonnâ buņâ. Zâk wâgân mân ândiap.

⁵ Anutu zâk kânokņâ bonnâ ândiap.” Nen yatâ nângâmen. Ka a um kâtik zen itâ sâme, “Hânân sot sumbemân lopio sot kembu doņbep ziap.”

⁶ Nen ko itâ nângen, “Anutu Ibâniņ, zâk kânok ândiap. Zâkkâren gâbâ kut nâi nâi muyagem naņgip. Oi nen zâkkât siņgi ândien. Oi Kembu kânok, Yesu Kristo. Anutuņâ sâi Yesu Kristo, zâk nen sot kut nâi nâi aksik muyageniņgip. Oi zâkņâ galem otņiņgi ândien.”

⁷ Kembangât kâmurân a nâmbutņâ zen topņâ yatâ zo mân nângâm ândie. Zen mârumņan gâbâ lopio hurat kwap ândim gawe. Zen siņgi âlibân bâbâ lolot ândime. Zen lopio zorat nângâne bon oi um kâtik, ziņ nalem lopiogât siņgi sâne zo nemņâ umziņ sumunkomap.

⁸ Nâ den sa nângâne. Anutu zâk nalemgât opņâ nâņgi mân zâizâiņ uap. Nen sii nalem birindâ neņgât mân nâņgi geibap. Mo nalem neindâ mân nângâniņgi zâibap. Buņâ. Nalem, zo yenņâ.

⁹ Zeņgâren gâbâ nâmbutņâ ziņâ nalemgât topņâ nângâm nalem nem tatne bukurâpziņ siņgi âlip bituktâ zemziņgap, zen ziņgitņâ bâliņ upegât galem oraņgâm ândibi. A lolot yatâ zo lopiogât siņgi nalem nemņâ umziņ sumunkomap.

¹⁰ Gâ lopio zâk bon buŋ sâm lopio namin zâim nalem nem tâtna bukugâ nâi lotŋâ, um oset a ga gekŋâ niapkât nimbâ sâm zo yatik nemŋâ umŋâ sumunkumbap.

¹¹ Bukugâ siŋgi âlip bituktâ zemŋângap, zâk Kristo gilâmŋandâ sângân meip. Zâk gâgât kâtikkangât lorebapkât girem uan.

¹² Zen lopiogât siŋgi nalem nemŋâ bukurâpziŋ um oset ândime, zen umziŋ mem tâmbetkune um gulip upi, zo ko yatik Kristo tâmbetkubi yatâ upap.

¹³ Zorat nâ sii nalem nimbam bukunâ lolot zo tâmbetkubatkât nângâm kwâkâ op sii nalem birâm yen ândibat. Zo yatik op ândimâmbat.

9

Paulo zâk nepŋangât den sâip.

¹ Korinti a zen nâgât dap nânge? Nâ Aposolo buŋâ? Nâ yatâ mo yatâ upatkât otnigi saanine dumunân ândian? Nâ Kembuniŋâ Yesu Kristo mân egâwan? Korinti a zen ziiŋak topnâ nângâm biranbi. Nepŋangât bonŋâ Kembugât mâsobân muyageip, zorat ko zen siŋgi nângâ a ambân urâwe, zo.

² Kamân nâin gok nâmbutŋâ zen nâgât Aposolo mân sâme motŋâi. Zen ko topnâ âlip nânge. Nâ perâkŋak zeŋgât Aposolo op ândiman. Nâ Aposolo nepnângât bonŋâ Kembugât mâsobân zen Kembugât a ambân urâwe.

³ A ninâ topnaŋgât sâme, zen den itâ mâburem ziŋgan.

⁴ Zeŋgâren gâbâ nâmbutŋâ zen nen nepniŋangât sângân zeŋgâren gâbâ too nalem mân

minatkat sâme. Zen wangat yatâ sâme? Aposolo nâmbutnâ zen mâtâbân âim gane too nalem zingâme.

⁵ Aposolo nâmbutnâ sot Petero sot Kembangat murâpnâ, zen ambirâpziñoot kamân toren toren âim gane nalem mot zingâne aposolo nep tuume. Oi nâmbutnâ nen yatâ mân utnatkat sâwe.

⁶ Nâ sot Banaba, net betnâ nep tuum ândim kat muyagem sâkkat kut nâi nâi sângân mem ândiratkat se. Net yatik op ândim mân birâratkat se.

⁷ Den nâi mâsikâzinga sânek. Kâwali a nâinâ ziknâ nalem sot kut nâi nâi muyagemap? A nâinâ nep kârâm kâmiri bonnâ muyagei mân mem nimbap? Mo nâinâ noniñ makau nepnâ tuumnâ zengât nam mân mâsan nimbap?

⁸ Den zi a den san? Bunâ. Kembangat gurumin den ekabân den yatik ziap.

⁹ Mosenâ Kembangâren gâbâ den mem itâ kulemgoi ziap,

“Wâugâ zuu zigi mem ko goka mân pindâna mân dâp upap.”

¹⁰ Oi dap nânge? Den zo Anutunâ wâu zengârâk nângâm sâip? Mo nenngât nângâm sâip? Den zo a nenngât op sâip. Nâi zâk nepnâ kârâm kâmitmap, zâk bonnâ oi nimbatkât nângâm nep zo tuumap. Oi yatigâk nâi zâk nebân hibuk pitâbap, zâk bonnâ muyagei nimbatkât nângâm tuubap. Anutu zâk yatâ nânji ziap.

¹¹ Nen zengâren umgât nep tuumnâ zengâren gâbâ sâkkat kut nâi nâi minatkat nângâne yâmbâremap?

12 A nâmbutņâ ziņ zeņgâren gâbâ nalem sikum minetâ nen zeņgâren nep topkwap tuuwennâ mân minatkât se?

Nâ itâ sa nâņgânek. Nen Kristogât siņgi âlip laņ kâri pâke pambemgât zeņgâren gâbâ nalem sikum mimiņâ sâsâņ, zo birâm betņâ sâknam nep tuum nalem mot muyagem nem ândiwen.

Paulo zâk nep tuum Korinti zeņgâren gâbâ sâņgâņņâ mân meip, zorat sâtâre oip.

13 Kembangât siņgi nalem uuņâ a tirik namin nep tuum ândime, zen namin nalem mem nime. Oi Anutugât siņgi nalem kut ņâi ņâi pâpanņâ, zoren tuume, zen zoren gâbâ nalem nâmbutņâ mem nem ândime.

14 Kembu zâk siņgi âlip sâsâņ a, nen yatik siņgi âlip sâindâ betniņan mimbigât sâip.

15 Nâ ko mâtâp zo mân lânman. Kât sikum mân meman. Oi zen yatik otnibigât ekap zi mân kulemgum ziņgan. Nâ zeņgâren gâbâ kât mot mân meman, zorat sâtâre opman. Oi nâ itâ nâņgâm kâtigian. Nâ yatik op ândim ma ko mumbat. A ņâiņâ kât nigi ko nâ dap yatâ zâizâiņ op sâtâre den dum sâbat? Zorat kât mot zeņgâren mân mimbat.

16 Nâ siņgi âlip den dâzâņgom ândiwan, zorat dap yatâ zâizâiņ den sâbat? Nep zo Anutuņâ kwâknan pâip. Den siņgi âlip zo mân dâzâņgobat oi ko, yei, Kembuņâ dap otnibap?

17 Nep zo ninâ umgât tuuwan sâi ko sâņgân membam. Ninâ umgât mân tuumangât zâizâiņ mân upat.

18 Zâizâiņ opman, zorat topņâ itâ. Nâ siņgi âlip mem ândiman, zo a dâzâņgom ândim zeņgâren gâbâ sâņgân mân meman. Nâ zorat sâtâre opman. Oi siņgi âlip sâman, zo sâņgânņâ sâkkât kut ñâi ñâi mimban sânetâ birâman.

Paulo zâk a top top zeņgât kore a oip.

19 Nâ a aksik zeņgât dumunân mân ândiwan. Kore mâman mân ândiwanņâ laņ kore otziņgâm ândian. A doņbep ziņ siņgi âlip nâņgâm Kembugât siņgi upigât yatâ op ândian.

20 Yuda a zen sot ândim Yuda zeņgât orot mâmegât teņgâyân ândiwan. Zo Yuda a ziņ Kembugât siņgi upigât yatâ orâwan. Mosegât gurumin den zo lum kore upme, zen sot ândimņâ gurumin dengât kore a yatâ orâwan. Ninâ gurumin dengât kore a buņandâ a kore upme, zen Kembugât siņgi upigât orâwan.

21 Um kâtik a, Kembugât den mân nâņgâme, zen sot ândim ziņ ândime, zo yatâ orâwan. Um kâtik a, zen Kembugât siņgi upigât yatâ orâwan. Nâ Anutugât mâteņan gurumin den mân nâņgâm ândim buņ. Nâ Yesu Kristogât den kâtik, zo mem ândiman.

22 A siņgi âlip bituktâ zemziņgap, zen sot ândim orot mâmeziņ yatâ op ândiwan. Zen Anutugât siņgi âlip nâņgâm Kembugât siņgi upigât yatâ orâwan. A top topņâ zeņgâren ândim zeņgât holiyâk mem ândiman. Zo nâmbutņâ ziņ Anutugât siņgi upigât yatâ op ândiwan.

23 Zo yen buņâ. Siņgi âlip laņ kârâm âibapkât yatâ opman. Oi siņgi âlip bonņâ zo nâgâren sot zeņgâren âsagibapkât yatâ op ândiman.

Sârârâk kârâm kâtigem âi kikerân takâm neule muyaginat.

²⁴ Zen itâ nângâme mo? Dâp orotņangât sombemân a katep zen aksik sârârâk kârâbi. Ka neule mimiņ, zo ko a kânokņak kâtigem âi mimbap. Oi zen yatik sumbemân neule mimbigât kâtigibi.

²⁵ Katep zen imbanâziņangât dâp op kendon ândime. Zen neule yenņâ, ziniņ kâtik buņ, zorat yatâ upme. Nen ko sumbemân neule ziniņ kâtik, zorat yatâ utnat.

²⁶ Nâ ninak sârârâk kârâman, zo kiket zo ekņâ târâragâk âiman. Nâ kâlâunâ yenņan mân lum pâman.

²⁷ A siņgi âlipņâ dâzâņgom ândia Anutuņâ nâgât nâņgi mân dâp oi kâbakņenigi ginņâ opamgât sâknaņgât âkņâle zo mem gei kwap kubikņâ sâknaņgât a kutâ op ândiman.

10

Isirae a zengâren kut ñai ñai muyageip, zorâņ giremniņ uap.

¹ Bukurâpnâ, nâ Isirae a sâkurâpniņâ kut ñai ñai urâwe, zorat sa nângânek. Zen aksik Mose sot unumunum ombeņan âim saru nirem nâmbut âiwe.

² Zen aksik Mosegât kâmut upigât unumunum ombeņan âim saru nirewe. Too zorâņ too saņgonziņgip yatâ oip.

³ Oi Anutuņâ nalem muyagem ziņgi zen aksik niwe.

⁴ Oi too Anutuŋâ muyagem zingip, zo zen aksik niwe. Too zo Anutugât kârân gâbâ gei niwe. Oi kât zorat kutŋâ Kristo. Kristo zâk hân kabânan too zingip, zorat dâp galem otzingâm ândeip.

⁵ Ka zengâren gâbâ donbep patâ Anutuŋâ zingiri mân dâp oi mirâ kamân kâtikŋan kâbakŋezingi mom nanŋawe.

⁶ Zengâren kut ŋâi ŋâi muyageip, zorâŋ giremniŋ uap. Zen bâliŋ urâwe, zo nen yatik upemgât.

⁷ Mosegât kâmurân gâbâ nâmbutŋâ zen lopiogât kore mâman urâwe. Korinti a zen ko yatâ mân upi. Mosegât a gakârâpŋâ, zen Kembugât nelâmzâŋgoi lopiio sobim sâtâre urâwe. Zorat Kembugât ekabân den ŋâi itâ ziap,

“A zen ge tap sii nalem nemŋâ zaat kep kom kirâwe.”

⁸ Oi Mosegât kâmurân gâbâ nâmbutŋâ zen laŋ op ândiwe. Nen a ambân laŋ ândiândiŋ zo yatâ mân utnat. Zen bâliŋ urâwegât sirâm kânogân 23 tausen yatâ zo ziŋ muwe.

⁹ Nen ko Kembugât mâtenjan bâliŋâ mân utnat. Zâizâiŋ mân utnat. Zengâren gâbâ nâmbutŋandâ zâizâiŋ utne Anutuŋâ sâi mulumŋâ zingi muwe.

¹⁰ Oi nen Kembugâren âkon den mân sânat. Zo zengâren gâbâ nâmbutŋandâ âkon den sâm Kembu sâmbâliŋ kwâkŋaŋgâne tâmbet tâmbet mariŋandâ tâmbetzâŋgoip.

¹¹ Zengâren kut ŋâi ŋâi âsageip, zorâŋ giremniŋâ uap. Hângât narâkŋâ âkâbâ sâi narâk patâ mâte oi ândien, neŋgât den zi sâmb giremniŋ kulemguwe.

12 Zorat Korinti a zengât girem den nâi dâzângua nângânek. Nâi zâk ziknangât nângi zâizâinj op itâ sâmap, “Nâ a kâtiknâ.” Yatâ sâbap zo ko lorebapkât galem orangâm ândibap.

13 Zengâren mâsimâsikâ âsagem gâip, zo a donbepziņangât dâp muyagemap. Oi Anutuņâ sâi kâtigemap, zâk mâsimâsikâyân mem bâbâlân koi imbanâziņangât dâp mân walâbap. Oi mâsimâsikâ gâbap dâp mâtâp nâi tirâpziņgoi âlip kâtigem kinbi.

Kembugât nalem nem Satangât nalem ninij, zo mân taap.

14 Zorat opnâ bukurâpnâ, zen lopio sot lopiogât sinji sii nalem, zo kândâtkom ândibi.

15 Zen nângânângâziņoot ândime, zorat den zi sa ziiņak nângâm iknek.

16 Waiņ hâkobân zeip, zorat sâiwap sâmņâ nemņâ Kristo gilâmņangât op târotâro upmen. Nalem namuņ nemņâ Kristogât sunum sot târotâro upmen. Zo nângâm biranĭbi.

17 Nalem kânok zo nemņâ a donbep nen kâmut kânok upmen. Kristo sot pâlatân op kâmut kânok upmen.

18 Zen Isirae a ziņ upme, zo nângânek. Kembugât tirik namin Kembugât sinji nalem uuņâ a ândime, zen nep zo tuum ândim Kemu sot târotâro upme. Oi zen kâmut kânok op Anutuĭgât sinji nalem pâpanĭan nep tuum zobâ nalem nâmbutĭnâ mem nem ândime.

19 Den san, zorat topnâ dap yatâ? Lopiogât sii nalem nininâ, zorat nângâne bon upapkât san

mo? Mo lopiogât zikņangât nāngâne bon upapkât san?

²⁰ Yatâ buņâ. Den san, zorat topņâ itâ. Um kâtik a, zen ko lopiogât sii nalem ume, zo Anutugât sinġi buņâ. Zo Satanġ sot wâke, zengât sinġi uap. Oi nâ Korinti a zengât itâ san. Zen Satanġ sot wâke zen sot târotâro mân upi.

²¹ Kembugât hâkobân gâbâ too nem wâke zengât hâkobân gâbâ too niniņâ, zo mân taap. Oi Kembugât nalem nemņâ wâke zengât nalem niniņâ, zo mân taap.

²² Kembu zâk kuk otniņgâbapkât yatâ utnat? Mo dap nânġe? Neņġât imbaņandâ zâk wâlap? Yatâ buņâ.

Nâi zâk zikņangât nânġi zari ândei mân dâp upap.

²³ A ziņ itâ sâme, “Kut nâi nâi, zo orotņik ziap.” Ka nâ itâ sa nāngâne. Kut nâi nâi nâmbutņâ oindâ zorâņâ mân betniņan mimbap.

²⁴ Nâi zâk zikņangât mân nâņġâm bukuņangât nâņġâbap zo ko âlip upap.

²⁵ Aņġâgwangâ minduminduyân zuu bâu sâņġân minâ sâm âlip mimbi. Um oset mân upi. Zi lopiogât sinġi sâm mân mâsikâziņġâbi.

²⁶ Wangât, Kembuniņâ zâk hân sot kut nâi nâi piksâm ziap, zorat mariņâ ândiap, zorat.

²⁷ A um kâtik nâiņâ buku otziņġâm mirânan zâinâ sâi zâibi. Oi sii nalem ziņġi zorat topņâ mân mâsikâm nimbi.

²⁸ Ka nem tatnetâ bukuziņâ nâiņâ ga dâzâņġobap, “Bâu zi lopiogât sinġi sâsâņan

gokñâ.” Yatâ sâbap oi ko mân nimbi. Zo sâmbuyagem zingâbap, a zâkkât op nângâm birâbi.

²⁹ Zo nine umziñ sumun opapkât buñâ. Nalem zo ninetâ sâi ko bukuziñâ niegât nimbâ sâmbem um sumun opapkât. Nâ yatâ sa zengâren gâbâ ñâiñâ itâ sâbap? “Ninâ umnâ nângâm kwâka mân ze upâ sa bukunâ ñâiñâ pâke pâmbap?”

³⁰ Nâ Anutugâren sâiwap sâmbenia wangât bukunâ ñâiñâ nângâm bâliñ kwatnibap?”

³¹ Nâ zorat itâ sa nângânek. Zen sii nalem ninam mo kut zo mo zo utnam a ziñ zingitñâ Anutu sâmbâlip kwâkñangâbigât nângâmñik upi.

³² Zen Yuda a sot Grik a sot Anutugât kâmut zengât mâteziñan tosaziñ buñ ândine âlip upap.

³³ Nâ yatigâk a top topñâ zen niknetâ dâp upapkât nângâm ândiman. Nâ ninangât nângâm buñâ. A donbep, zengât nângâm opman. Zen Kembangât siñgi âlip nângâm âlip upigât nep tuman.

11

¹ Nâ Kristogât mâtâp lânman. Zen zo yatik orot mâmenâ ek nângâm wâratkum ândibi.

A ambân topniñâ.

² Zen kut ñâi ñâi orâwan sot den dâzângowan, zorat nângâm lum upme. Zorat nânga âlip opmap.

³ Oi zi den ñâi sa nângânek. Kristo zâk agât kâukñâ. Anâ ambângât kâukñâ. Oi Anutu zâk Kristogât kâukñâ.

⁴ Minduminduyân a ñâi zâk kâuk pâkenâ tâi ninâu sâbap mo Anutugât den sâmbuyagibap. Yatâ oi kembu patâñâ anjun upap.

⁵ Minduminduyân ambân nâi zâk kâuk pâke buŋ ândim ninâu sâbap mo Anutugât den sâm muyagibap. Zâk yatik oi aŋnâ aŋun upap. Ambân yatâ zo, zâk ambân laŋ ândiândiŋ kâukziŋ sâmot mimiŋâ, zen yatâ aŋun upap.

⁶ Ambân nâi kâuk pâke mân pam ândei kâuknâ mânâŋgât naŋgâne aŋun oi dâp upap. Ka ambân zo yatâ okŋaŋgâbigât aŋun opŋâ kâuk pâke pam ândibap.

⁷ Minduminduyân a zâk kâuk pâke mân pam ândibap. A, zâk neule âsaknâ mariŋâ, Anutu, zâkkât holi tobat sot wikin yatâ. Ambân ko, zâk agât wikin.

⁸ A, zâk ambângâren gâbâ mân muyageip. Ambânŋâ agâren gâbâ muyageip.

⁹ A, zâk ambângât opŋâ mân muyageip. Buŋâ. Ambân, zâk agât opŋâ muyageip.

¹⁰ Ambân, zâk agât ombeŋan ândiapkât kâuk kâpim ândibap. Yen ândei sumbem a ziŋ iknetâ bâliŋ opapkât sâsân.

A sot ambân, nen ârândân Kembugât mâteŋan kinat.

¹¹ A, zâk zikŋik Kembugât mâteŋan mân kinbap. Ambân, zâk zikŋik Kembugât mâteŋan mân kinbap.

¹² A ambân ârândân kinbapot. Ambân, zâk agâren gâbâ muyageip. Zo yatik a nen ambân zeŋgâren gâbâ âsagimen. Nen sot kut nâi nâi zo Anutugâren gâbik gawen.

¹³ Zen ziiŋak nâŋgâm iknek. Minduminduyân ambân nâi kâuk pâke buŋ ândim Anutugâren ninâu sâi dâp upap mo buŋâ?

14 Oi a nâi zâk kâuk sâmotnâ kârep mem ândei ikne dâp upap mo bujâ? Zorat topnâ mârur sinji âlip mân mem ândiwe, zen zoren nângâm ândiwe.

15 Oi ambân nâi kâuk sâmot ilimbam tâi ikne âlip opmap. Anutuñâ kâuk sâmot ilimbam zingâmap, zo kâuk pâkeziñ. Kâuk sâmot ilimbamñâ zo zâkkât neulenâ.

16 Nâi zâk den zi birâbâ sâm itâ nângâbap. Zo birâbirân, zo nen sot Anutuğât kâmut nâmbutnâ nen mân upmen.

Korinti a zen nalem nem gulipmalip urâwe.

17 Zen mindumñâ kut nâi ziñ upme, zorat nânga mân dâp oi girem dâzânguan. Zen âlip mân opñâ bâliñ op ândime.

18 Yesugât kâmut zen mindunetâ kâsâp muyagemap. Zen ziiñak kâmutnâ kâmutnâ sâm kâsâpagome. Yatâ sâm dâtnone nânga perâkñak yatâ uap.

19 Oi kâsâp zo yen bujâ. Zengâren gâbâ nâmbutñandâ den sinji âlip mem kâtigie, zengât topziñ muyagibapkât âsagiap.

20 Ka zen nalem ninam mindumñâ Kembugât nalem kâtik nem gulipmalip upme.

21 Nalem mem gamñâ ziiñâ kâsâpkum zikñik zikñik nime. Nâi zâk tepñangât opmap. Nâi zâk âkon buñ nemap. Nâi zâk too waiñ donbep nemñâ um gulip opmap.

22 Wangât yatâ upme? Ziiñ mirâ kârum ko yatâ upme? Zen nalem too ninâ sâm mirâziñan nimbe. Zen wangât Anutuğât kâmut zengât nângâne gigin oi a kanpitâ sot nalem buñ ândime, zen anun kwatziñgâme? Zorat wan den dâzângobâ? Nâ

sâm âlip kwatziŋgâbat? Buŋâ. Nâ zirat mân sâm âlip kwatziŋgâbat.

Kembugât nalem ninij, zorat den.

²³ Nâ Kembugâren gâbâ den mewan, zo ziŋgâwan. Zo itâ. Kembu Yesu zâk Yudaŋâ tirâpzâŋgoi gâsuwe, zo mân âsageip, narâk zoren Yesu zâk arâpŋâ sot tap nalem meip.

²⁴ Nalem ŋâi memŋâ sâiwap sâm namuŋ itâ sâip, “Zi sunumnâ. Zi zeŋgât siŋgi san. Nâgât nâŋgâm nalem zi itâ nem ândibi.”

²⁵ Nalem ninetâ Yesuŋâ waiŋ too hâkop memŋâ itâ sâip, “Hâkop ziren târotâro irakŋaŋgât gilâmnâ taap. Gilâmnandâ narâk ziren târotâro irakŋâ âsageziŋgâbap. Nimbi dâp nâgât nâŋgâm yatik nem ândibi.”

²⁶ Zen nalem sot too zo nimbi dâp Kembu moip, zorat siŋgi sâm muyagem ândine âburibap.

²⁷ Zorat ŋâi zâk mân orotŋâ opŋâ Kembugât nalem sot too, zo nimbap, zo nem gulipkum tosa mimbap.

²⁸ Zorat nalem sot too zo ninâ sâm umziŋaŋgât topŋâ ek nâŋgâmŋâ Anutugâren sâm muyagemŋâ nimbi.

²⁹ Nâi zâk Kembugât sunum egi yenŋâ oi nimbap, zâk hâuŋâ mimbap.

³⁰ Zen zo yatâ gulip upmegât nâmbutŋâ lolot sot nâmbutŋâ sisi mâsek sot nâmbutŋâ mârum muwe.

³¹ Niŋak um topniŋ ek nâŋgâm kubigindâ sâi ko Kembuŋâ hâuŋâ mân niŋgâbap.

³² Ka gulip okŋaŋgindâ Kembuŋâ hâuŋâ niŋgâm kubikniŋgâmap. Um kâtik, zen sot tâmbetagobemgât op zo yatâ kubikniŋgâmap.

³³ Bukurâpnâ, zen nalem ninam mindum tat-netâ aksik gam nanğânetâ ko topwkap nimbi.

³⁴ Nâi zâk tepnangât oknangi ziknâ mirin nalem nimbap. Zen mindum Kembugât nalem kâtik nem gulipkune hâuñâ muyageziñgâbapkât yatâ upi.

Den nâmbutnâ zo ninak gam dâzângobat.

12

Kaapumñâ nenğâren nep tuumap.

¹ Bukurâpnâ, Nen nep top top tuunat, zorat Kaapumñâ imbanâ niñgâmap. Zorat kwakpegât dâzângua nânğânek.

² Zen mârurnan um kâtik ândine a ziñ di-izingâne lopiio diñ buñ, zâkkâren pâlâtân op ândiwe. Zen lopiogât kembuniñâ sâm kiñ topnan ândim gulipmalip op ândiwe.

³ Zorat torenñâ nâi itâ sâm dâzângua nânğânek. Nâi zâk Anutugât Kaapumñâ mam oknangi dap op itâ sâbap? “Yesu, gâ sâm bâliñ kwatgigan.” Oi nâi zâk Tirik Kaapumñâ mam mân oknangi dap op itâ sâbap? “Yesu, zâk Kembu patâ.”

⁴ Anutugât umâlepnanğât op sâi Kaapumñâ imbanâ niñgi nep top top tuumen. Kaapum, zâk kânok.

⁵ Kore orotnâ top top ziap, zo donbep. Nep mariñâ, zo Kembu kânok.

⁶ Siñgi âlipkât mâtâp topnâ topnâ ziap. Imbanâ mariñâ Anutu kânok. Zâk imbanâ muyagem niñgâmap.

⁷ Kembugât kâmurân nen ârândân âlip ândinatkat Kaapum zâk a kânok kânok imbanâ

muyagem niŋgâmap. Nâi zâk Kaapumŋâ mam okŋaŋgi kut ŋâi ŋâi âsagemap, zorat topŋaŋgât den nâŋgâm sâmap.

⁸ Nâi zâk Kaapumŋâ mam okŋaŋgi den nâŋgânâŋgâ zo sâmap. Nep zagât, zo mariŋâ Kaapum kânok.

⁹ Nâi zâk Kaapumŋak mam okŋaŋgi nâŋgâm pâlatân patâ op ândimap. Nâi zâk Kaapumŋak mam okŋaŋgi a sisi mâsek kubikziŋgâmap.

¹⁰ Oi ŋâi zâk sen mârât kulem tuubapkât imbaŋâ pindâmap. Nâi zâk Anutugâren gâbâ den mem sapsubapkât imbaŋâ pindâmap. Nâi zâk Kaapumŋâ imbaŋâ pindi den sot kut ŋâi ŋâi zorat topŋâ nâŋgâm kubik sapsuŋap. Zâk itâ sâmap, “Zo Kembugât Kaapumân gok.” Mo itâ sâmap, “Zo wâke sot Sataŋ, zenŋâren gok. Zo bâliŋâ.” Nâi zâk siŋgi âlip den gându uŋakŋan sâbapkât imbaŋâ pindâmap. A ŋâi den gându uŋak zo nâŋgâm a dinniŋan melâŋbapkât imbaŋâ pindâmap.

¹¹ Nep top top zo Kaapumŋak tuumap. Kaapum zâk zikŋak nâŋgâm nep zo mo zo a mariŋ dâp kâsâpkum niŋgâmap.

Sâkniŋ ko kânok, kore mâman doŋbep.

¹² A nen sâkniŋandâ kânok, ka sâkkât kore mâman, zo doŋbep. Oi zen doŋbepŋâ mâpotnetâ sâk kânok uap. Oi Kristogât kâmut nen zo yatik.

¹³ Kaapum kânokŋak tooyân mâpotniŋgi kâmut kânogâk urâwen. Yuda a sot hân ŋâi gok, Kore a sot a kutâ, nen aksik Kaapum kânok zorigâk miwen. Kaapumŋâ umniŋan piksâm zimbapkât miwen.

14 Oi sâkkât kore, zo kânok buñâ. Zo donbep.

15 Oi ki zâk dap op itâ sâbap? “Nâ bet buñâ. Nâ sâkkât torenñâ mân uan.” Den yatâ sâmñâ dap op sâk birâm zikñik ândibap.

16 Mo kindap zâk dap op itâ sâbap? “Nâ sen buñâ. Nâ sâkkât torenñâ mân uan.” Yatâ sâmñâ dap op sâk birâm zikñik ândibap.

17 Sâgân sinniñâ zei sâi ko sâkñâ kindap kârubap. Mo sâgân kindabâk zine sâi sângân kârubap.

18 Anutu zâkñâ yatâ nângi zeipkât sâkkât kore nep top top sâm ziñgip.

19 Sâkkât kore mâman zen nepziñ kânok oi sâi sâk zâk bâliñ opñâ buñ opap.

20 Zi ko kore mâman donbep, ka sâk ko kânok.

21 Senniñâ dap op bet itâ dukubap? “Nâ gâ bunjik âlip ândibat.” Mo kâukñâ dap op ki itâ dâzâkobap? “Nâ zet buñâ âlip ândibat.”

22 Yatâ mân ziap. Sâkninañgât torerâpñâ lolotñâ zen buñ utne sâi âlip mân ândibem.

23 Oi sâkniñangât torerâpñâ giginâ ziñâ galem otziñgâmen. Oi sâkniñangât torerâpñâ mân igikñâ zo ekap zângoindâ âlipñâ yatâ ândime.

24 Sâkniñ torerâpñâ muyap zime, zo yatâ neule mân pam ândimen. Oi Anutuñâ sâk muyagem torerâp nâmbutñâ giginâ zen nep patâ sâm ziñgip.

25 Zo sâkniñangât torerâp kâsa mân op kore orañgâm ândibigât yatâ oip.

26 Zorat torenñâ nâiñâ sâknam nângi nâmbutñâ, zen ârândâñ nângâbi. Mo nâiñâ sâtâre oi nâmbutñâ zen yatik sâtâre op nañgâbi.

Nep a topñâ topñâ ândie.

²⁷ Zen aksik patâ mâpotne Kristogât kâmut ue. Nep top top tuume, zo ko zen kâmut kânok ue. Zen Kristogât sâk bonjâ yatâ ue. Kristo zâk kâukziņ ândiap. Oi zikņik zikņik sâkņangât kore mâman ue.

²⁸ Oi Anutu zâk kâmut gakârâpņâ, neņgâren a itâ nâambarip. Aposolo gâsum sâlâpnângoip. Ombenjan Anutugâren gâbâ den mem sâsâņ a. Ombenjan den siņgi âlip kwâkâm ziņgâziņgâņ a. A sisi mâsek kubikziņgâziņgâņ, berân mâme a sot a sâtņâ, oi a den gându mârâtņan sâsâņ. Zo yatâ nâambarip.

²⁹ Nen Aposoloyâk nâambarip? Mo nen aksik Propete a mo kwâkâm ziņgâziņgâņ a nâambarip? Nen aksik sen mârât tuutuunangât imbaņâ niņgip? Zo yatâ buņâ.

³⁰ Nen aksik patâ sisi mâsek kubikkubikņangât imbaņâ niņgip? Mo den gându uņakņan sânatkât imbaņâ niņgip sot den zo nâņgâm melâņnatkât imbaņâ niņgip? Yatâ buņâ.

³¹ Zorat itâ sa nâņgânek. Zen Kaapumgât imbaņan Yesugât kâmut mem kâtikņan kwatziņgânam op nep tuubi. Nep top top zorat san. Zi ko nep zo tuubigât nâņâ mâtâp âlipņâ ñâi, zorat dâzâņgua nâņgânek.

13

Umniņandâ mân gâsâyagom nep âlip tuugindâ mân dâp upap.

¹ Nâ Kaapum imbaņâņan a gânduyân mo sumbem a zeņgât gânduyân Kembangât den sâbam

ua umnandâ bukurâpnâ mân gâsâzângobap zo ko sa lâmun kâmam yatâ den kwamitnik opap.

² Nâ Propete op ândim kut nâi nâi âsagemap, zorat topnâ nângâbam sot sinji âlipkât topnâ nângâm kwâtâtebam oi baknâ sa âbângubapkât zorat nângâm pâlatâŋ imbanâ zemnigi sâi ko umnandâ bukurâpnâ mân gâsâzângobap, zo ko nâ a yenŋâ opam.

³ Oi kut nâi nâiŋâ zemnigap, zo a kanpitâ zingâm nanŋâm sâknâ bira kârâpkât sinji opap, oi umnandâ bukurâpnâ mân gâsuzingâbap zo ko nâ a yenŋâ op nanŋâbat. Kut nâi nâi zo ua sâi zorâŋâ âlipŋan mân kwatnibap.

Buku opnâ mâtâp âlipnâ lâŋnat.

⁴ Nâi zâk umŋandâ bukurâpnâ gâsuzingâmapnâ lumbenâ ândibap. Bukurâpnâ, zen kuk mân otzingâbap. Zâk sâk mâme mo zâizâiŋ mân upap.

⁵ Kut nâi mân orotnâ zo mân upap. A zo ziknâ kutnâ mân mem zaatpap. Um kâlak buŋâ. A zenŋât tosa mân mem ândibap.

⁶ Bâliŋandâ laŋ kâri umbâlâ upap. Oi den bonŋandâ laŋ kâri zorat umâlep upap.

⁷ A umŋandâ bukurâpnâ gâsâzângomap, zâknâ bukurâp zenŋât nângi zâizâiŋ opmap. Oi bukurâpnâ ziŋ kulem bâliŋâ okŋanŋâne mân lorebap. Oi sâknam sot kut nâi nâi bâliŋâ zo zâkkâren muyagei mân lorem kâtigem kinbap. Anutuŋâ gâtâm tânnângobap, zorat umâlip op mambât ândibap.

Buku orotnâ, zorâŋ mân buŋ upap.

⁸ Umņâ buku orotņâ, zo mân buņ upap. Ka Kembangât den sâsâņ, zo buņ upap. Oi den gându nâin nâin sâsâņ, zo buņ upap. Den topņâ nâņgânâņgâņ, zo buņ upap.

⁹ Zo itâgât. Hânân zi ândien, zorat op ko torenņik nâņgâmen. Zorat op ko den sâmen, zo torenņik opmap.

¹⁰ Gâtâm hângât narâkņâ âkâbabân bonņâ muyagei orot mâmenij kwakņâ, zo buņ op naņgâbap.

¹¹ Nâ katep ândiwanân katep den sâwan. Oi katep um yatâ nâņgâm ândiwan. Bet ko lâmbatņâ a opņâ katep nâņgânâņgâņ, zo birâwan.

¹² Narâk ziren kut nâi nâi ikmen, zo tooyân egindâ gâutgâut opmap, zo yatâ. Gâtâm ko bonņâ ek nâņgânat. Narâk ziren torenņik nâņgan. Gâtâm bonņâ ek nâņgâbat. Anutuņâ nek nâņgâmap, zo yatâ ek nâņgâbat.

¹³ Zinziņ kâtik zimbi, zo nâņgâm pâlâtâņ, um bâbalaņ op mambât ândiândiņ sot umņâ gâsâyagom buku orotņâ, zen karâmbut. Buku orotņâ, zo patâziņâ uap.

14

Anutugât den sâm muyamuyagiņ, zorâņâ nep patâ.

¹ Zen umziņandâ gâsâyagom ândibigât kâtigibi. Kaapumņâ nep top top niņgâmap, zo tuunam kâtigibi. Anutugât den sâsâņ nep, zorat nâņgâne zâizâiņ upap.

² Nâi zâk den gându unaknan sâmap, zo a mân dâzângom Anutu dukumap. Zâk Kaapumjâ mam oknanji den gându unaknan sâi a zen kwakme.

³ Ka nâinjâ a denân Kembugât den sâm muyagemapjâ a kâtigibigât betzinan mimbap. Zen um bâbâlanj upigât dâzângomap.

⁴ Nâi zâk den gându unaknan sâmapjâ zik umjâ Kembu sot pâlâtânj op kâtigibapkât sâmap. Ka nâi zâk a kâmut zengât mâtezinan Kembugât den muyap sâm muyagemapjâ kâmut zinj sinji âlibân kâtigibigât sâmap.

⁵ Zen aksik patâ den gându unaknan sâne nânga âlip upap. Ka Anutugât den a denân muyap sâm muyagine nânga âlip nâi upap. A nâi zâk Kembugât den muyabâk sâm muyagemap, zâk den gându unaknan sâmap, zo walâbap. A nâi minduminduyân den gându unaknan sâmjâ melânj a denân dâzângoi âlip upap. Zâk yatâ opjâ Kembugât den muyap dâzângomap, zo yatâ upap. Yesugât kâmut zen Kembugât den nângâm âlip upigât otnigi yatâ san.

⁶ Bukurâp, nâ zengâren gam den gându unaknan den sâm dâzângom dap op betzinan mimbap. Nâ Anutugâren gâbâ den nâi mân mem ga muyap dâzângobat, zo dap op betzinan mimbap? Nâ nângânângâ den mo sâm kwâkâzinjâzinjânj den mo Kembugât den nâi mân mem ga dâzângobat, zo dap op betzinan mimbap?

Kembugât den ekapjoot mân sâbi.

⁷ Kut nâi yenjâ kâmam sot uluwet zo kune dinjâ muyap mân sâi dap op nângâbi.

8 Mo lâmun waatne kwamitnâ muyap mân sâi dap opnâ kâmbamgât kut nâi kubiknâ âi pâizingâbi?

9 Oi zen yatik gându unaknan den ekapkum sâne a nâmbutnâ dap op nângâbi? Dinziñâ zo yenñan âibap.

10 Hân dâp a den gându top top zem ariap. Mâirâp ziinak dinziñâ zo nângâme.

11 A nâinâ den gându nâi sâi nânga kwakmak upap. Den zorat mariñandâ nâgât nângi kamân nâi gok upap. Oi nâ yatik zâkkât nânga zâk kamân nâin goknâ upap.

12 Oi zengâren topnâ yatik ziap. Kaapumgât imbanâ zengâren muyagibapkât nângâm sâme. Zo âlipnâ. Ka nâ itâ sa nângânek. Zen Kaapumgâren gâbâ imbanâ mem Yesugât kâmut mem kâtiknan kwatziñgâbigât otziñgi ândibi.

13 Zorat den gându unaknan den sâbapkât imbanâ zemñangap, zâk den zorat topnâ nângâm mâburibapkât imbanâ zorat Kembangâren ninâu sâi beknan mimbat.

14 Nâ den gându unaknan ninâu sâbat, zo ko um dâpnandâ upap. Oi nângânângânâ zo mân nângâm kubiksa yen zimbap.

15 Zorat nâ dap upat? Itâ upat. Nâ um dâpnandâ ninâu sâbat sot nângânângânandâ nângâm lâunandâ ninâu sâm sapsuga âlip upap. Um dâpnandâ kep mimbat sot nângânângânandâ nângâm simbitkum kep mimbat.

16 Gâ um dâpkandâ den gându unaknanâk Kembangâren sâiwap sâna a kândâtñan goknâ diñgâ mân nângâmñâ dap op perâknak sâbat?

17 Gâ sâtâre den bonᶓa zo sâban. Oi a zorân kwagi dap dap yatâ oi zorânâ tângubap?

18 Zen den gându uᶓakᶓan sâne nâ walâziᶓgâm sâman. Zorat Anutu sâiwap sâm dukuman.

19 Ka nâ itâ sa nâᶓgânek. Den gându uᶓakᶓan sâsâᶓaᶓgât nâᶓga bon oi sâi minduminduyân den gându uᶓakᶓan den kêrep patâ sâbâ sâm sâbam. Nâ zorat nâᶓga giap. Ka Kembugâren den memᶓa minduminduyân muyap sâm muyagigiᶓ, zorat nâᶓga zariap.

Kembugât den âragunam katep tobat mân upi.

20 Bukurâpnâ, den nâᶓgâm kubikkubikᶓaᶓgât nâᶓgânâᶓgâziᶓandâ katep yatâ mân upi. Nâᶓgânâᶓgâziᶓandâ lâmbatlâmbatᶓa zengât dâp upap. Bâliᶓa nâᶓgâbi, zo ko umziᶓandâ katep mâik yatâ upap.

21 Mârumᶓan Yuda a ziᶓ um kâtik ândine Kembuᶓa den ᶓâi itâ sâip. Zen zo Kembugât gurumin den ekabân kulemgune ziap,

“Kembu zâk itâ sap, ‘Nâ hân ᶓâin gokᶓa sâᶓgonzâᶓgua kâmut zi zengâren gam den gându ᶓâin ᶓâin nâgât den dâzâᶓgone laᶓ mân nâᶓgâbi.’ ”

22 Oi zorat torenᶓa sâbâ. Gându uᶓakᶓan den sâsâᶓ, zo top lâkulâku ᶓâi uap. Oi zo Yesugât kâmut zengât siᶓgi mân uap. Zo um kâtik zengât siᶓgi. Oi Anutugâren gâbâ den mem muyapᶓa sâm muyamuyagiᶓ, zo top lâkulâku ᶓâi uap. Zo a um kâtik zengât siᶓgi buᶓa. Zo Yesugât kâmut zengât siᶓgi.

²³ Yesugât kâmut zen aksik mindum aksik gându uñakñan den sâne sâi a yenñâ, a um kâtik zâk zingitñâ sâbe, “Um gulip otziñgap.”

²⁴⁻²⁵ Um kâtik ziñ zingitñâ sâi zorat nângâne Kembangât top lâkulâku ñâi mân opap. Yesugât kâmut mindumñâ Anutugât den muyap sâmbuyagem tatne a yenñâ, um kâtik ñâi zenğâren gam den sâbi, zo nângâbap zo ko aksik umñangât topñâ sâmbuyagine den zo umñan giari umñâ melânjbap. Oi umñan kut ñâi ñâi tik zemap, zo muyagei umñâ melânji hânân gei pindiñsâm zem Anutu mâpâsem itâ sâbap, “Anutu zâk perâkñak zen sot ândiap.”

Bet bâsanj mân mindubi.

²⁶ Bukurâp, zorat dap dap? Zen mindunâ sâmbuyagem bet bâsanj mân gabi. Ñâi zâk sâtâre kep ñâi mem gâbap. Ñâi zâk kwâkâm zingâziñgân den mem gâbap. Ñâi zâk Anutugât den uñakñâ. Ñâi zâk den gându uñakñan sâbâ sâmbuyagem. Ñâi zâk den gându uñakñâ zorat top sâsânj sâbâ sâmbuyagem. Zo Kembangât den lañ kârâbapkat upi.

²⁷ Den gându uñakñan den sânbâ sâmbuyagem donjbepñâ buñâ, zagât mo karâmbutñâ sâbi. Donjbepñâ mân walâm sâbi. Oi zikñik zikñik sâne a kânokñâ mâburem topñâ sâbap.

²⁸ Ka mâbumâbure a ñâi mân tâi ko mindumin-duyân den gându uñakñan mân sâbi. Ñâi zâk sânbâ sâmbuyagem zâk zikñik Anutugâren sâbap.

²⁹ Anutugât den muyap sâsânj, zo a zagâtñâ mo karâmbutñâ sâbi. Oi nâmbutñâ zen den zo nângâm sâlâpkum sâbi.

30 Njai zâk tâi Kaapumŋâ umŋan den pâi sâbam oi a den kândom sâbap, zo birâbap.

31 Anutugât den sâm muyamuyagiŋ zo utnâ sâm upi. A ŋâiŋon sâm naŋgâm ge tâi a ŋâigoot sâm dâzâŋgobap. Sâm mânâŋgât dâzâŋgobi, zorâŋ âlip upap. Oi sâne a nâmbutŋâ ziŋ nâŋgâm umziŋ bâbâlaŋ upap.

32 Anutugât den sâsâŋ a zen Kaapumgât den sânam otziŋgi sâbi. Mân sânam otziŋgi birâbi.

33 Anutu zâk gulipmalipkât Anutuŋâ buŋâ. Zâk lumbenŋan orotŋaŋgât Anutu. Anutu kânok, diŋâ kânok. A kânokŋak pâtârâŋâk sâbap. Ambân zen minduminduyân den hiriŋsâm tapi.

34 Yesugât kâmut kamân dâp zen mindum ambân zen hiriŋsâm tapme. Korinti zen zo yatik utne dâp upap. Ambân zen yatâ opŋâ gigiŋâ ândibigât neŋgât orotŋâ yatâ ziap. Oi zo yatik Kembangât gurumin denân ziap.

35 Ambân zen den ŋâi mâsikâm nâŋgânam mirâziŋan âi arâpziŋ mâsikâziŋgâbi. Ambân ŋâiŋâ minduminduyân den sâi aŋunŋoot upap.

36 Korinti a zen zâizâiŋ upme, zengât sa nâŋgânek. Zen dap nâŋge? Anutugât denŋâ zengâren topkwap muyageip, mo zen ziinik nâŋgâwe?

37 Zengâren gâbâ ŋâiŋâ zikŋaŋgât nâŋgi Propete mo a Kaapumŋoot upap zo ko den kulemgum ziŋgan, zo Kembangât sâtkât kulemguan, yatâ nâŋgâbap.

38 Njai zâk den zi nâŋgi bon mân upap, zo zâkkât nâŋgindâ Anutugât den sâsâŋ a mân upap.

³⁹ Zorat bukurâpnâ itâ sa nângânek. Zen Anu-tugât den muyap sapsusun, zorat kâtigibi. Den gându unakñan sâsân, zorat pâke mân kwapi.

⁴⁰ Minduminduziñan gulipmalip mân op, orotñigâk utnetâ a nâmbutñâ ziñ ziñgitnetâ dâp upap.

15

Yesu zâk mumuñan gâbâ zaatñâ arâpnâ zengâren muyageziñgip.

¹⁻² Bukurâpnâ, siñgi âlip den dâzângua nângâwe. Oi zo mem ândime. Siñgi âlip kwâkâm ziñgâwan, zo yatik mem ândie oi ko âlip kubikziñgâbap. Mo dap nânge? Siñgi âlip dâñ mân mem ândinetâ umziñan bonñâ mân âsageziñgâbap?

³ Zen siñgi âlip nângâm ândibigât dâzângua nângânek. Siñgi âlip nângâwan, zo dâzângowan. Zorat kâukñâ itâ sâm dâzângowan. Kembu Yesu, zâk den siñgi Kembugât ekabân ziap, zorat dâp opñâ bâliñangât suup mem moip.

⁴ Oi Kembugât ekabân den ziap, zorat dâp Yesu hangoitâ zei sirâm karâmbuñan Anutuñâ mângei zaarip.

⁵ Zaatñâ Peterogâren muyageip. Zobâ arâpnâ nâmbutñâ zengâren muyageip.

⁶ Oi Yesugât kâmut tenğânâ 5 tausen walip, zo mindum tatne muyagei igâwe. Zengâren gâbâ donbepñâ tok gwâlâ ândie. Oi nâmbutñâ muwe.

⁷ Oi Yakobogâren muyageip. Oi Aposolo aksik zengâren muyageziñgi igâwe.

⁸ Paulo nâ zengât tenġâyân mân ândiwan. Iraborâk ġasum sâlâpnogi nep a orâwan. Nâ bet, katep mân kubikaġâm âsageip yatâ nâ laġ nâġâren muyagei egâwan. Aposolo zinjâ kot ninetâ mân dâp uap.

⁹ Nâ Aposolo nâmbutġâ zengât ombeziġan. Nâ Anutugât a ambân kâmut zâġgom ġâwan, zorat Aposolo kot ninetâ mân dâp uap.

¹⁰ Nâ Aposolo orâwan, zo Anutuġâ um lâklâk otnim tânnogi Aposolo op ândian. Oi zâkġak tânnogi zorâġâ nâġâren bon buġ mân oip. Buġâ. Aposolo nâmbutġâ zen nep tuune walâziġâm sâknam nep tuum kâtigewan. Oi zo Anutuġâ tânnogip, zorâġâ mem kâtikġan kwatniġi sinġi âlipkât nep tuum kâtigeman.

¹¹ Nâ orâwan sot zinj urâwe, zorat mân sâbat. Yesu moip sot zaarip, zorat sinġi sâm den sinġi âlip sâm muyagimen. Oi Korinti a zen yatik mem ândie.

Yesu zâk mumuġan ġâbâ zaaripkât zaatnat.

¹² Yesu mumuġan ġâbâ zaarip. Den yatâ sâm dâzâġgoindâ wangât zengâren ġâbâ nâmbutġandâ mumuġan ġâbâ zaatzaat, zo mân ziap sâme?

¹³ Mumuġan ġâbâ zaatzaat, zo kwâimbâmġâ Yesu mumuġan ġâbâ zaarip, zo kwâimbâbi.

¹⁴ Oi Kristo mumuġan ġâbâ mân zaarip sâi ko den sâmen, zo bon buġ opap. Oi nâġġâm pâlâtânziġ zo yatik bon buġ opap.

¹⁵ Oi zorik buġâ. Nen Anutugât itâ sâwen, “Zâkġâ Kristo mumuġan ġâbâ mâġgei zaarip.” Oi mumuġan ġâbâ zaatzaat mân zei sâi ko Anutuġâ

Kristo mân mângei zaarip opap. Zorat den sâwen, zo Anutugât den târârak mân sâm sarâ sâbem.

¹⁶ A mumuñan gâbâ zaatzaatñâ mân zei sâi ko Kristo mumuñan gâbâ mân zaarip opap.

¹⁷ Kristo mân zaari sâi nângâm pâlatânziñ yennâ opap. Oi tosaziñ tok zemziñgâbap.

¹⁸ Oi Kristo nângâm pâlatân kwap muwe, zen tâmbetagowe yatâ opap.

¹⁹ Nen hânân narâk ziren Kristo nângâm pâlatân kwâkñanğâmen, zorat bonñâ mârum miwen sot sumbemân mân mimbem sâi ko umbâlâ patâ muyagebap.

Mumuñan gâbâ zaatzaat, zo tenğâyâk zaatnat.

²⁰ Kristo, zâk perâkñak mumuñan gâbâ zaarip. Zâk a mumuñâ kândom otziñgâm zaat ândiap.

²¹ Zo itâgât. A ñâiñâ mumuñâ topkwapniñgip. Zo yatik a ñâiñâ mumuñan gâbâ zaatzaat, zo topkwapniñgip.

²² Nen aksik Adamgât kiurâp opñâ munat. Zo yatik Kristo sot târotâroniñ ziapkât zaat nanğânat.

²³ Oi tenğânâ sâi ziap, zo yatik zaatnat. Kândom Kristo mumuñan gâbâ zaarip. Oi Kristo âburem takâbap, narâk zoren zâkkât siñgi a nen zaatnat.

²⁴ Âkââkân narâkñan Kristo zâk a kutâ sot zâizâiñ sot imbañâziñoot aksik mem gei kwatziñgâm kembu nepñâ zo Anutugât bikñan pâi narâkñâ âkâbap.

²⁵ Kembu Yesu, zâk kembu nep tuum kâsarâpñâ kiñ gobetñan kâbakñeziñgâm nanğâm nepñâ tuum nanğâbap.

26 Kâsaŋâ boiŋâ tâmbetkubap, zo mumuŋâ. Mumuŋâ zo buŋ upap.

27 Anutuŋâ a sot kut ŋâi ŋâi aksik Kristogât gigiŋâ zâmbarip. Zorat Kembugât ekabân den ŋâi itâ ziap,

“Anutuŋâ a sot kut ŋâi ŋâi aksik mem ge kiŋaŋgât gobetŋan kwatziŋgi mân walâbe yatâ.”

Den zo nâŋgindâ Anutuŋâ nâŋgi Kristogât ombenŋan gigiŋâ upapkât mân sâip.

28 Nannâ zâk a sot kut ŋâi ŋâi nen mem gei kwatniŋgâmŋâ Anutu Ibâŋaŋgât ombenŋan op ândibap. Yatâ oi ko Anutu zikŋak a sot kut ŋâi ŋâi neŋgât kembu patâniŋ op ândibap.

Mumuŋan gâbâ zaatzaat mân zeï sâi ko bâliŋ upem.

29 Korinti a zeŋgâren a nâmbutŋandâ a mumuŋâ zeŋgât op too saŋgonme. Zo mumuŋan gâbâ zaatzaat mân zeï sâi dap dabân yatâ upe?

30 Oi nen ko wangât sâknam kwâkŋan ândiwennâ ândim gen?

31 Bukurâpnâ, Zen Kembuniŋâ Yesu Kristo sot pâlâtâŋ op ândie, zorat sâtâre op itâ san. Nâ sirâm dâp mumuŋandâ mâte otnigi ândian.

32 Den sumbuŋâ sa nâŋgânek. Nâ Epeso kamânân zi bâu ulin zen sot agowan. Ka mumuŋan gâbâ zaatzaat mân zeï sâi ko wan bonŋâ membam? Den zo sumbuŋâ san. Mumuŋan gâbâ zaatzaat mân zeï sâi ko itâ sa dâp opap, “Mukan mumat. Zorat mân nâŋgânâŋgâ op itârâŋ sii nalem om nem sâtâre utnâ.” Nâ sa nâŋgânek. Zen yatâ mân nâŋgâbi.

³³ Zen umziŋ mân kâitkubi. Zengâren gâbâ a ñâi a laŋ ândiândiŋâ zengâren pâlatân upap zo ko orot mâme âlipŋâ zo gulipkubap.

³⁴ Zen umziŋ kubikŋâ ândiândi bâliŋâ birâbi. Zengâren gâbâ a nâmbutŋandâ Anutu kândât kume. Zo nâŋgâm aŋun upigât dâzâŋguan.

Zaatzaat top top zaatnat.

³⁵ Nâmbutŋandâ itâ sâbi? “A mumuŋâ zen dap op zaatpi? Sâkziŋ tobat dap op muyagibi?”

³⁶ Korinti a zen kwakmak a. Zen nebân kut ñâi kendâme, zo yen mân zaatmap. Keetŋâ zo pane kâmŋâ âlip taki keetŋâ zo alâgem buŋ opmap.

³⁷ Zen keetŋâ kendâme, zo ñâi. Bonŋâ ko ñâi. Keetŋik kendâme. Segon mo kut ñâi kendâne kâmŋâ sot bonŋâ bet takâmap.

³⁸ Oi Anutu zâk nâŋgâm kwâtâtemŋâ sâm pindip, bonŋâ yatik takâmap. Keet dâpŋan bonŋâ tobat ñâi ñâi âsagemap.

³⁹ Zo yatik sâkkât topŋâ kânok mân ziap. A neŋgât sunum, zo ñâi. Bâu zuu zengât sunum, zo ñâi. Saru zuu zengât sunum, zo ñâi.

⁴⁰ Oi sumbem a, zen sâkziŋ tobat ñâi. Hân a, nen sâkniŋ tobat ñâi. Sumbem a zengât neule, zo ñâi. A neŋgât neule, zo ñâi.

⁴¹ Mirâsiŋ, zâk âsakŋâ tobatŋâ ñâi. Kâin, zâk âsakŋâ tobatŋâ ñâi. Sâŋgelak, zen âsakziŋâ tobatŋâ ñâi. Oi sâŋgelak âsakziŋ tobatŋâ kânok buŋâ. Tobatziŋ ñâi ñâi zem ariap.

⁴² Mumuŋan gâbâ zaatzaat, zorat topŋâ yatâ. Hân sâk, zo hangubi, zâk buŋ upapkât siŋgi. Zaatpap, zorân mân buŋ upap.

⁴³ Hân sâk hangume, zo bon buñâ. Zo yenñâ. Zaatpap, zo bonñâ sot âsakñâ neulenjoot. Hân sâk hangume, zo lolotñâ. Zaatpap, zo imbanjâjoot.

⁴⁴ Hangugunandâ hân sâk sot. Zaatzaatjandâ sumbem sâk sot. Hân sâk ziap, yatik sumbem sâk ziap.

A sanjinâ Adam sot a unakñâ Kristo.

⁴⁵ Kembugât ekabân den ñai itâ kulemgune ziap,

“A kâdom muyageip, Adam, zâk um dâpñoot op zaat ândeip. A bet muyageip, zâk ko Kaapum sot ândiândi mariñâ op ândiap.”

⁴⁶ Sumbemân gâbâ gok, zâk kâdom hânân ge mân ândiap. Hânân gokñâ zorâñâ kâdom hânân ândeip. Sumbemân gok, zâk bet ge ândeip.

⁴⁷ A kâdom muyageip, zâk Anutuñâ hânñâ tuugip, zorat hân a oip. A bet muyageip, zâk sumbemân gokñâ.

⁴⁸ Anutuñâ hân memñâ Adam tuugip. Zâkkât kiurâpñâ nen yatik hânân gokñâ muyageningâningân. Sumbemân gokñâ a ândiap, yatik sumbemgât sinji op ândinat.

⁴⁹ Nen hânân gokñâ tobat urâwen, zo yatik sumbemân gokñâ, zâkkât tobat minat.

Yesunâ taki sumbem sâk minat.

⁵⁰ Bukurâpnâ, den ñai zitâ sa nângânek. Hân sâk zirâñâ Anutu um topñan, sumbemân mân zâi ândibap. Alâalâgin zo zinziñ kâtikñâ mân zimbap.

⁵¹ Nângânek. Den ñai tik zeip, zo sapsun zinğâbâ. Nen mân mom nanjindâ Kembu Yesunâ taki tobatniñ ñai op hâukwâtnat.

⁵² Lâmun diŋ sâi kegâk, sinniŋâ kwilitikpamen yatâ, tobat ɲâi utnat. Lâmun diŋ sâi mumuŋandâ zaatɲâ ândiândi kâtik ândibigât sâkziŋ hâukwapi. Oi gwâlâ ândinatɲâ hâukwap tobat ɲâi utnat.

⁵³ Sâkɲâ lolot, zinziŋ kâtik buŋ, zi ândiândi kâtik hâmbâ yatâ gwagori geibap. Mumuŋaŋgât siŋgiŋâ ândiândi kâtik gwagori geibap.

⁵⁴ Yatâ âsagei ko den itâ kulemgune ziap, zo kâtigibap,

“Kembuŋâ mumuŋaŋgât imbaŋâ koi geip.

⁵⁵ ‘O mumu, gâ imbaŋâgâ ikâ? Mumu, gâ nâŋgobangât imbaŋâgâ ikâ taap?’ ”

⁵⁶ Mumuŋandâ nâŋgobapkât bâliŋandâ imbaŋâ pindâmap. Oi Kembugât gurumin denɲâ bâliŋâ imbaŋâ pindi gwâlanteŋsâmap.

⁵⁷ Ka mumuŋandâ mân kembu otniŋgâm ândibapkât Anutu sâtâre okɲaŋgânat. Anutuŋâ Yesu Kristo sâŋgongoi gem tânnâŋgoi ândiândi kâtik muyagien. Zorat sâm âlip kwâkɲaŋgânat.

⁵⁸ Zorat op ko bukurâp, zen kâtigem kinbi. Âsâbâŋ Kembugât nep tuum kâtigibi. Itâ nâŋgâm tuubi, “Kembugât opɲâ nep tuugindâ bon buŋ mân upap.”

16

Yerusalem zeŋgât siŋgi kât mindubigât sâip.

¹ Kembugât siŋgi a zeŋgât kât mindunam Galata hânân a kâmutɲâ kâmutɲâ dâzâŋgowan. Zo yatik upi.

² Kendon dâp kât tatziŋgap dâp mirin panetâ tâpap. Yatâ op ândine nâ zeŋgâren ga kâtkât diŋâ mân sâm kârubi.

³ Nâ zengâren ga a nângâzingâne âlip oi zo ekap zingâm sângonzângua kât zo mem Yerusalem kamânân âibi.

⁴ Mo nânga âlip oi ninoot ârândân âinat.

Paulo zâk Korinti zengâren âibam narâknâ zingip.

⁵ Nâ Makedonia hânân âi walâm zengâren gâbat. Makedonia hânân narâk kârep mân ândibat. Yen walâbat.

⁶ Korinti zengâren gam tâtat mâme upat motjâi. Zen sot ândia map narâknâ âkâbap. Oi zinjâ mâtâpkât betnan mine zoren mo zoren âibat.

⁷ Nâ narâk ziren yen ga zingit zâmban âibatkat mân otnigap. Zorat Kembujâ nângi âlip oi zengâren gam mâik nâi tâpatkat san.

⁸ Nâ narâk ziren Epeso kamânân ândia Pentekos kendon âkâbap.

⁹ Ziren Kembujâ mâtâp patâ mem pâi nep patâ muyagei ziap. Oi sinji âlipkat a kâsa donjebp ândie.

¹⁰⁻¹¹ Timoteo zâk zengâren gâi buku okjangâne kenjat mân op ândibap. Nâ Kembugât nep tuuman, yatik tuumap. Zorat zâkkât nângâne mân gibap. Mulun galemgum sângongune um lumbe op nâgâren gâbap. Nâ zâk sot buku nâmbutjâ zen ârândân gâbigât mambât ândian.

¹² Bukuninjâ Apolo, zâk bukurâp nâmbutjâ, zen sot zengâren gâbâpkât dukum sângongua mân bâbâlanj oip. Narâk ziren bujâ, narâk nâin mâtâp muyagemjâ zengâren gâbap.

Kembugât den sâsân a hurat kwatzingâbi.

13 Zen galem oraᅅgâm siᅅgi âlip mem kâtigibi. Kenᅅgâtziᅅ buᅅâ kâtigem ândibi.

14 Kut ᅅâi ᅅâi upme, zo umziᅅandâ gâsâyagom upi.

15 Oi bukurâpnâ, den ᅅâi sa nâᅅgânek. Zen Setepano sot kâmut gakârâpᅅâ, zeᅅgât nâᅅgâme. Zen Grik hânân kândom Kembugât siᅅgi urâwe. Oi zen Kembugât siᅅgi a kore otziᅅgâm ândime.

16 A zo sot a nâmbutᅅâ ziᅅ yatik nep tuume, zen ziᅅgit hurat kwatziᅅgâbi.

17 Setepano, Potunato sot Akaiko, zen nâgâren gane umnâ âlip oip. Korinti zen kârebân ândine zen gebâkziᅅan nâgâren gam umâlep kwatniwe.

18 Nâ sot Korinti a zen ârândân umâlep kwatniᅅgâwe. Zorat zen a yatâ zo zeᅅgât nâᅅgâne âlip upap.

19 Asia hânân Yesugât kâmutᅅâ kâmutᅅâ zen Korinti a zeᅅgât nâᅅgâm ândie. Akwila sot ambinᅅâ Piriſila sot zekât mirin mindume, zen Kembugât opᅅâ sâᅅ sâtâre otziᅅgâme.

20 Bukurâpᅅâ nâmbutᅅâ, zen yatik sâtâre otziᅅgâme. Zen buku muyageyaᅅgâm luyaᅅgâm upi

21 Paulo, nâ den zi sa bukunâ ᅅâiᅅâ lâunan gâbâ mem ekabân kulemgum ândim gâi zi nâ ninak bitnandâ simbup mem den murukᅅâ zi kulemguan.

22 Nâi zâk Kembugât âkonzigi simᅅât siᅅgi upap.

Kembuniᅅâ Yesu gâ gâban.

23 Kembu Yesugâren gâbâ tânzâᅅgozâᅅgoᅅ zorân zeᅅgâren zimbap.

1 KORINTI 16:24

lvi

1 KORINTI 16:24

24 Nâ Yesu Kristogât op umnandâ
gâsâzângomop.
Zo yatik.

SINGI ÂLIP EKAP
The New Testament in the Komba Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Komba long Niugini
copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Komba

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
8e5b8dff-a54f-5e56-9b8c-1906f06b22d1